

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
ZA ROK 2015**

I. Informacje ogólne	3
1.1. Dane jednostki dominującej	4
1.2. Czas trwania Grupy Kapitałowej	4
1.3. Okresy prezentowane	4
1.4. Skład organów jednostki dominującej wg stanu na 31.12.2014	4
1.5. Biegli rewidenci	5
1.6. Prawnicy	5
1.7. Banki	5
1.8. Notowania na rynku regulowanym	5
1.9. Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej	9
1.10. Spółki powiązane i zależne	10
1.11. Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej	11
1.12. Oświadczenie Zarządu	11
1.13. Zatwierdzenie Sprawozdania Finansowego	12
II. Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe	13
III. Informacja dodatkowa do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	22
3.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	22
3.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych	25
3.3. Zasady konsolidacji	25
3.4. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychód i kosztów	27
3.5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	33
3.6. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	34
3.7. Nowe standardy oczekujące na wdrożenie przez jednostkę	34
IV. Dodatkowe noty i objaśnienia do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	37
V. Pozostałe informacje	106
5.1. Komentarz do wyników Grupy VOTUM	106
5.2. Stanowisko Zarządu VOTUM S.A. odnośnie zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok	106
5.3. Informacje o istotnych postępowaniach dotyczących VOTUM S.A. lub spółek zależnych podlegających konsolidacji	106
5.4. Informacje o zawarciu jednej lub wielu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe	106
5.5. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte przez VOTUM S.A. i jej Grupę wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	107
5.6. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń w 2012 r., a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej VOTUM S.A. oraz Grupy VOTUM, w tym zdarzeniach, które miały miejsce do dnia publikacji ostatniego raportu	107
5.7. Różnice pomiędzy prezentowanym sprawozdaniem rocznym a publikowanym sprawozdaniem za IV kwartał 2012 r.	107

I. INFORMACJE OGÓLNE

Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej VOTUM S.A.

Grupa Kapitałowa VOTUM	PLN	PLN	EUR	EUR
Rachunek zysków i strat	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży	92 454	74 257	22 093	17 725
Koszty działalności operacyjnej	72 646	60 052	17 359	14 335
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	18 770	12 597	4 485	3 007
Zysk (strata) brutto	18 517	12 174	4 425	2 906
Zysk (strata) netto	14 650	9 476	3 501	2 262
Zysk (strata) netto przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	18	-33	4	-8
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	14 632	9 509	3 496	2 270
Liczba udziałów/akcji w sztukach	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	1,22	0,79	0,29	0,19
Grupa Kapitałowa VOTUM	PLN	PLN	EUR	EUR
Bilans	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa razem	49 972	45 479	11 726	10 670
Zobowiązania razem	25 282	23 587	5 933	5 534
w tym zobowiązania krótkoterminowe	20 393	18 397	4 785	4 316
Kapitał własny	24 690	21 892	5 794	5 136
Kapitał podstawowy	1 200	1 200	282	282
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	2,06	1,82	0,48	0,43
Grupa Kapitałowa VOTUM	PLN	PLN	EUR	EUR
Rachunek przepływów pieniężnych	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 976	14 116	3 101	3 370
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 731	-258	-414	-62
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-13 460	-7 975	-3 216	-1 904
Przepływy pieniężne netto razem	-2 215	5 883	-529	1 404

Kurs EUR/PLN	2015	2014
- dla danych bilansowych	4,2615	4,2623
- dla danych rachunku zysków i strat	4,1848	4,1893

1.1.1 Dane jednostki dominującej:

Nazwa:	VOTUM S.A
Forma prawna:	spółka akcyjna
Siedziba:	Wrocław, ul. Wyścigowa 56i
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności:	Pomoc poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych w pozyskaniu odszkodowań od firm ubezpieczeniowych
Organ prowadzący rejestr:	Krajowy Rejestr Sądowy, Sąd Rejonowy VI Wydział Gospodarczy, nr 0000243252
Numer statystyczny REGON:	020136043

1.2 Czas trwania Grupy Kapitałowej:

Spółka dominująca VOTUM S.A. i pozostałe jednostki Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony.

1.3 Okresy prezentowane

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

1.4 Skład organów jednostki dominującej według stanu na 31.12.2015:

Zarząd:

Dariusz Czyż	- Prezes Zarządu
Bartłomiej Krupa	- Wiceprezes Zarządu
Elżbieta Kupiec	- Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

W dniu 07.04.2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania Pana Mirosława Grebera – Członka Rady Nadzorczej VOTUM S.A. na funkcję Członka Zarządu Spółki. Powołanie uwarunkowane było złożeniem rezygnacji przez Pana Grebera z funkcji Członka Rady Nadzorczej. Stosowna rezygnacja została złożona tego samego dnia, tak więc zgodnie z treścią uchwały Pan Mirosław Greber objął stanowisko Członka Zarządu od dnia następnego po dniu złożenia rezygnacji, tj. od 08.04.2016 roku.

Zarząd na dzień sporządzania sprawozdania:

Dariusz Czyż	- Prezes Zarządu
Bartłomiej Krupa	- Wiceprezes Zarządu
Elżbieta Kupiec	- Członek Zarządu
Mirosław Greber	- Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

Andrzej Dadełto	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Łebek	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Krawczyk	- Członek Rady Nadzorczej

Mirosław Greber - Członek Rady Nadzorczej do 7 kwietnia 2016r.
Anna Ludwig - Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki:

W dniu 7 kwietnia 2016r. p. Mirosław Greber zrezygnował ze stanowiska Członka Rady Nadzorczej i jednocześnie został powołany na stanowisko Członka Zarządu.

1.5 Biegli rewidenci:

PKF Consult sp. z o. o. s.k.
ul. Orzycka 6/1b
02-695 Warszawa

1.6 Prawnicy:

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy Spółka Komandytowa

1.7 Banki:

ING Bank Śląski S.A. oddział we Wrocławiu ul. Szewska 72, 50-121 Wrocław
PKO BP S.A. Oddział 1 w Wałbrzychu ul. Rynek 23, 58-300 Wałbrzych

1.8 Notowania na rynku regulowanym:

1. Informacje ogólne:

Giełda:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW:	VOT
Sektor na GPW:	Usługi Inne

2. System depozytowo – rozliczeniowy:

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa

3. Kontakty z inwestorami:

VOTUM S.A.
ul. Wyścigowa 56i
50-013 Wrocław
inwestorzy@votum-sa.pl

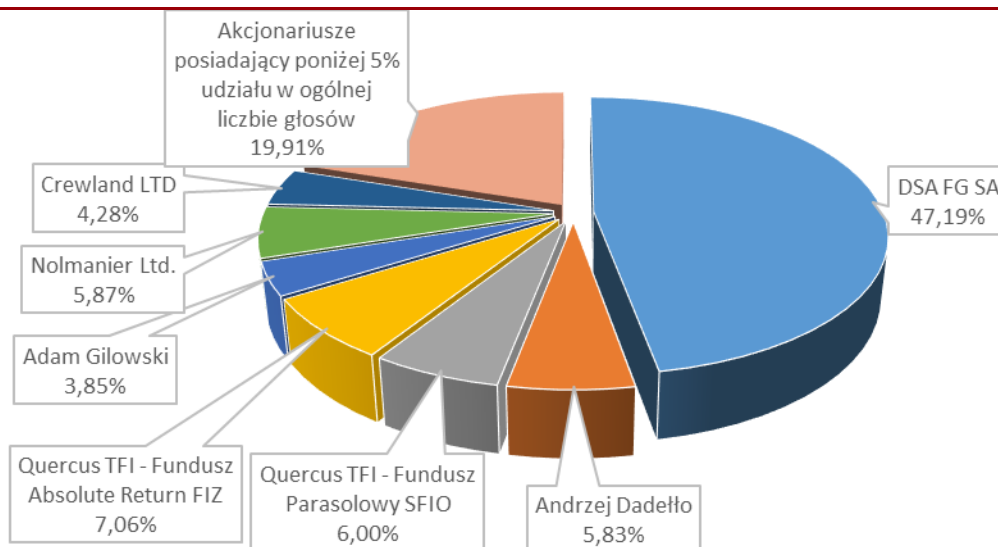
1.9 Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej:

Akcyonariusze posiadający ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

Według stanu na dzień 1 stycznia 2015 roku akcjonariuszami jednostki dominującej posiadającymi co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu byli:

Struktura akcjonariatu na dzień 1 stycznia 2015 roku

Akcyonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełto (łącznie)	6 362 700	636 270,00	53,02%	6 362 700	53,02%
Andrzej Dadełto – bezpośrednio	700 000	70 000,00	5,83%	700 000	5,83%
DSA Financial Group SA	5 662 700	566 270,00	47,19%	5 662 700	47,19%
Adam Gilowski (łącznie)	1 679 802	167 980,20	14,00%	1 679 802	14,00%
Adam Gilowski - bezpośrednio	461 627	46 162,70	3,85%	461 627	3,85%
Nolmanier Limited	704 502	70 450,20	5,87%	704 502	5,87%
Crewland Ltd	513 673	51 367,30	4,28%	513 673	4,28%
Quercus TFI S.A.	1 567 786	156 778,60	13,06%	1 567 786	13,06%
Fundusz Quercus Parasolowy SFIO	720 000	72 000,00	6,00%	720 000	6,00%
Fundusz Quercus Absolute Return FIZ	847 786	84 778,60	7,06%	847 786	7,06%
Pozostali akcyonariusze	2 389 712	238 971,20	19,92%	2 389 712	19,92%

Struktura akcjonariatu na dzień 1 stycznia 2015 roku

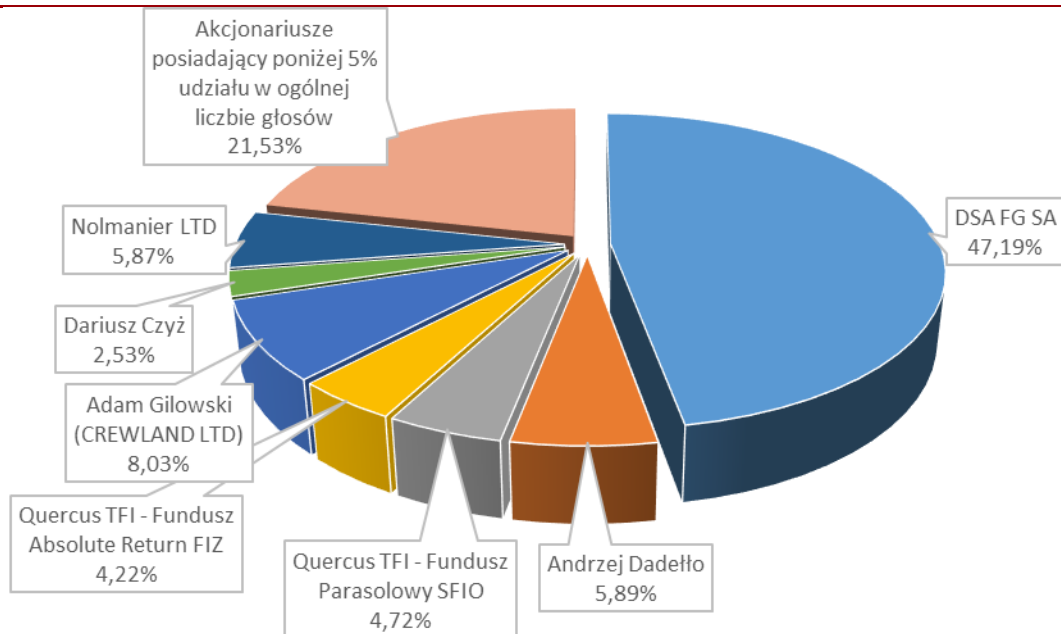
W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku nastąpiły następujące zmiany w strukturze akcjonariatu:

- Częściowe zbycie udziałów przez fundusze Quercus TFI SA
- Umorzenie części udziałów w spółce Nolmanier Limited, w wyniku czego kontrolę nad akcjami będącymi w posiadaniu tego podmiotu w sposób pośredni uzyskał Dariusz Czyż, a utracił Adam Gilowski
- Nabycie udziałów przez Pana Andrzeja Dadełto
- Nabycie udziałów przez Pana Dariusza Czyż
- Nabycie udziałów przez Spółkę Nolmanier Limited

W wyniku tych wydarzeń na dzień 31 grudnia 2015 roku a także na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania struktura akcjonariatu wygląda następująco:

Struktura akcjonariatu na 31 grudnia 2015 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełto (łącznie)	6 369 700	636 970,00	53,08%	6 369 700	53,08%
Andrzej Dadełto – bezpośrednio	707 000	70 700,00	5,89%	707 000	5,89%
DSA Financial Group SA	5 662 700	566 270,00	47,19%	5 662 700	47,19%
Adam Gilowski (łącznie)	964 106	94 410,60	8,03%	964 106	8,03%
Crewland Ltd	964 106	96 410,60	8,03%	964 106	8,03%
Dariusz Czyż	1 008 531	100 853,10	8,40%	1 008 531	8,40%
Dariusz Czyż - bezpośrednio	303 829	30 382,90	2,53%	303 829	2,53%
Nolmanier Limited	704 702	70 470,20	5,87%	704 702	5,87%
Quercus TFI S.A.	1 073 587	107 358,70	8,95%	1 073 587	8,95%
Fundusz Quercus Parasolowy SFIO	566 739	56 673,90	4,72%	566 739	4,72%
Fundusz Quercus Absolute Return FIZ	506 848	50 684,80	4,22%	506 848	4,22%
Pozostali akcjonariusze	2 584 076	258 407,60	21,53%	2 584 076	21,53%

Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2015

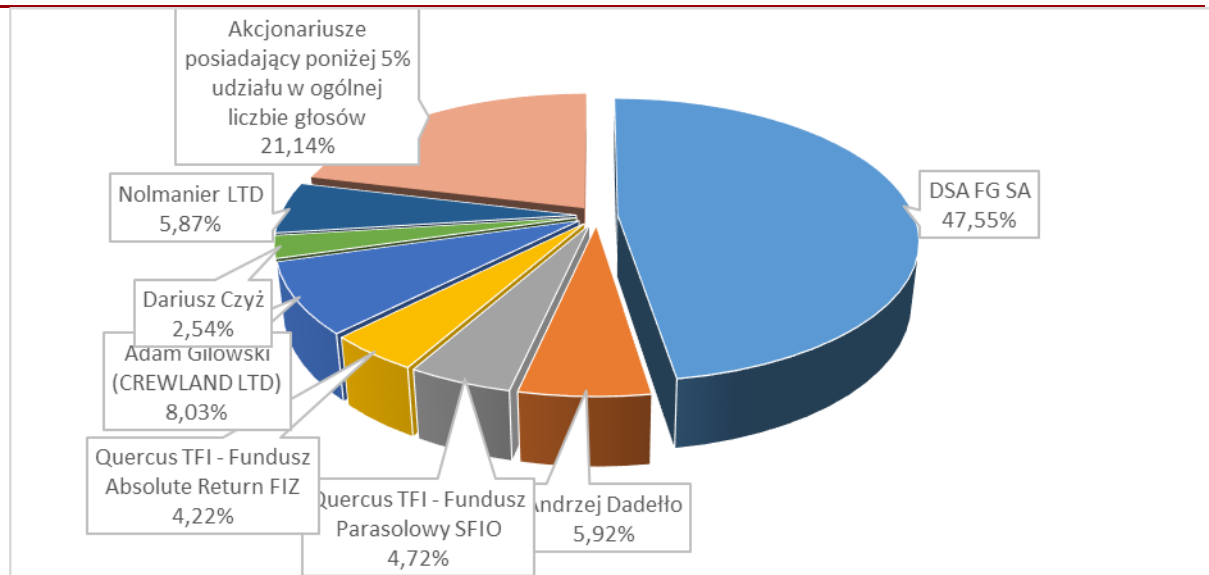
W okresie od zakończenia roku 2015 do dnia publikacji niniejszego Sprawozdania miały miejsce dalsze transakcje, które wpłynęły na strukturę akcjonariatu:

- Nabycie udziałów przez Pana Andrzeja Dadełto
- Nabycie udziałów przez Pana Dariusza Czyża
- Nabycie udziałów przez DSA Financial Group S.A.

W związku z tym na dzień publikacji Sprawozdania struktura akcjonariatu wygląda następująco:

Struktura akcjonariatu na dzień publikacji sprawozdania

Akcjonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełto (łącznie)	6 416 000	641 600,00	53,47%	6 416 000	53,47%
Andrzej Dadełto – bezpośrednio	710 000	70 100,00	5,92%	710 000	5,92%
DSA Financial Group SA	5 706 000	570 670,00	47,55%	5 706 000	47,55%
Adam Gilowski (łącznie)	964 106	96 410,60	8,03%	964 106	8,03%
Crewland Ltd	964 106	96 410,60	8,03%	964 106	8,03%
Dariusz Czyż (łącznie)	1 008 931	100 893,10	8,41%	1 008 931	8,41%
Dariusz Czyż - bezpośrednio	304 229	30 422,90	2,54%	304 229	2,54%
Nolmanier Limited	704 702	70 470,20	5,87%	704 702	5,87%
Quercus TFI S.A.	1 073 587	107 358,70	8,95%	1 073 587	8,95%
Fundusz Quercus Parasolowy SFIO	566 739	56 673,90	4,72%	566 739	4,72%
Fundusz Quercus Absolute Return FIZ	506 848	50 684,80	4,22%	506 848	4,22%
Pozostali akcjonariusze	2 537 376	253 737,60	21,14%	2 537 376	21,14%

Struktura akcjonariatu na dzień publikacji sprawozdania
Zmiana stanu posiadania liczby akcji przez akcjonariuszy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

	dzień publikacji ostatniego sprawozdania finansowego	zwiększenie	zmniejszenie	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
Andrzej Dadełto (łącznie)	6 416 000	-	-	6 416 000
Andrzej Dadełto – bezpośrednio	710 000	-	-	710 000
DSA Financial Group SA	5 706 000	-	-	5 706 000
Adam Gilowski (łącznie)	964 106	-	-	964 106
Crewland Ltd	964 106	-	-	964 106
Dariusz Czyż (łącznie)	1 008 331	-	-	1 008 331
Dariusz Czyż - bezpośrednio	304 229	-	-	304 229
Nolmanier Limited	704 702	-	-	704 702
Quercus TFI S.A. (łącznie)	1 073 587	-	-	1 073 587
Fundusz Quercus Absolute Return FIZ	506 848	-	-	506 848
Fundusz Quercus Parasolowy SFIO	566 739	-	-	566 739

Źródło: Zawiadomienia w trybie Art. 69 Ustawy o ofercie i Oświadczenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Liczba akcji będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Osoby zarządzające lub nadzorujące	liczba akcji dzień publikacji ostatniego sprawozdania finansowego	zwiększenie	zmniejszenie	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
ZARZĄD				
Dariusz Czyż	304 229	-	-	304 229
Elżbieta Kupiec	924	-	-	924
Bartłomiej Krupa	61 096	-	-	61 096
Andrzej Dadełto – bezpośrednio	710 000	-	-	710 000
Andrzej Dadełto –pośrednio	5 706 000	-	-	5 706 000
Andrzej Łebek	-	-	-	-
Jerzy Krawczyk	-	-	-	-
Mirosław Greber	-	-	-	-
Anna Ludwig	22 911	-	-	22 911

Źródło: Oświadczenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej

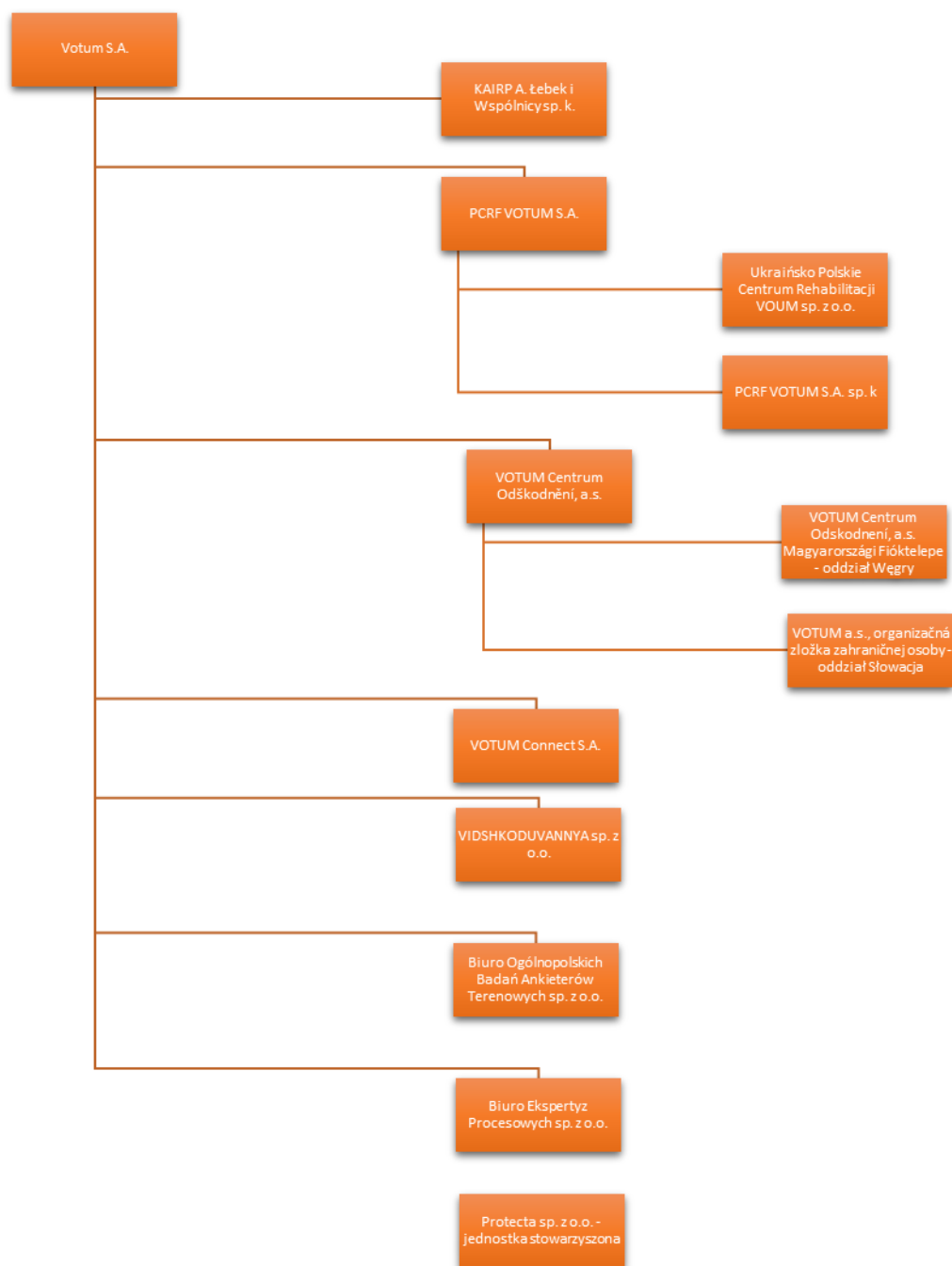
1.10 Spółki powiązane i zależne

Na dzień 27.04.2016

Nazwa spółki	Siedziba	Dane rejestrowe	Przedmiot działalności	Kapitał podstawowy w zł	Udział procentowy w kapitale	Udział procentowy w prawach głosu
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	Rooseveltova 593/10, Brno, Czechy	DIC:CZ29193877	Usługi odszkodowawcze	829 800	100%	100%
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. ¹	Wyścigowa 56i, Wrocław, Polska	KRS 0000262469, NIP 899-25-79-696, REGON 020356170	Usługi prawnicze i odszkodowawcze	67 000	98% VOTUM S.A., 2% osoby fizyczne	98% VOTUM S.A., 2% osoby fizyczne
PCRF VOTUM S.A.	Golikówka 6, Kraków, Polska	KRS 0000290430, NIP 679-294-28-95, REGON 120501999	Usługi rehabilitacyjne, najem i obsługa nieruchomości	5 000 000	96% VOTUM S.A., 4% osoby fizyczne	96% VOTUM S.A., 4% osoby fizyczne
PCRF VOTUM S.A. sp.k. ¹	Golikówka 6, Kraków, Polska	KRS 0000443718, NIP 679-308-73-34, REGON 122736710	Usługi rehabilitacyjne	100 000	1% VOTUM S.A., 99% PCRF VOTUM S.A.	1% VOTUM S.A., 99% PCRF VOTUM S.A.
VOTUM Connect S.A.	Brukowa 7a, Kamień, Polska	KRS: 0000468212 NIP: 798-14-76-727 Regon: 146760982	Usługi marketingowe	100 000	60% VOTUM S.A., 40% osoby fizyczne	60% VOTUM S.A., 40% osoby fizyczne
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	Pl. Soborna 12a/24, Lwów, Ukraina	Nr Rejestru 38142410	Usługi odszkodowawcze	4 574,40	90% VOTUM S.A., 10% osoby fizyczne	90% VOTUM S.A., 10% osoby fizyczne
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	Os. Niepodległości 9 / 38, Słupca, Polska	KRS NIP 6671766643 REGON 360809688	Usługi marketingowe	83 300	64% VOTUM S.A., 36% osoby fizyczne	64% VOTUM S.A., 36% osoby fizyczne
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	ul.A. Wiśniowa 47, Wrocław Polska	KRS 0000565095 NIP 8992769617 REGON 361924010	Ekspertyzy specjalistyczne	50 000	85% VOTUM S.A., 15% osoby fizyczne	85% VOTUM S.A., 15% osoby fizyczne
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji Votum sp. z o.o.	Ul. Szewczenki 34A/4, Iwanofrankowsk, Ukraina	Nr Rejestru 39955514	Usługi rehabilitacyjne	848,50	75% PCRF VOTUM S.A., 25% osoby fizyczne	75% PCRF VOTUM S.A., 25% osoby fizyczne
Protecta sp. z o.o. (poprzednio Protecta Finanse sp. z o.o.)	Kościuszki 16B/14-15, Włocławek, Polska	KRS 0000168270 NIP 8971684241 REGON 932923329	Usługi brokerskie	1 000 000	36% VOTUM S.A., 38,5% DSA FG S.A., 25,5% osoby fizyczne	36% VOTUM S.A., 38,5% DSA FG S.A., 25,5% osoby fizyczne

¹ udział w zyskach i stratach

1.11 Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej

1.12. Oświadczenie zarządu

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2012 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd Spółki dominującej oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2012 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 33, poz. 259). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku.

Zarząd jednostki dominującej oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewident, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego. Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd zasadami ładu korporacyjnego, biegły rewident został wybrany przez Radę Nadzorczą Votum S.A. uchwałą nr 1 z dnia 02.07.2015 roku w sprawie wyboru biegłego rewidenta. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta.

1.13. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 27 kwietnia 2016 roku.

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE VOTUM

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	NOTA	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży	1	92 454	74 257
Przychody ze sprzedaży produktów		-	-
Przychody ze sprzedaży usług		92 454	74 257
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		-	-
Koszty działalności operacyjnej		72 646	60 052
Amortyzacja		1 815	1 482
Zużycie materiałów i energii		1 839	1 434
Usługi obce		41 884	34 491
Podatki i opłaty		2 036	1 398
Wynagrodzenia		20 494	17 269
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		3 319	2 834
Pozostałe		1 259	1 144
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-	-
Zysk (strata) ze sprzedaży		19 808	14 205
Pozostałe przychody operacyjne	3	265	222
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		24	75
Dotacje		47	47
Inne przychody operacyjne		194	100
Pozostałe koszty operacyjne	3	1 303	1 830
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		2	132
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		4	766
Inne koszty operacyjne		1 297	932
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		18 770	12 597
Przychody finansowe	4	413	252
Dywidenda		-	-
Odsetki		211	176
Aktualizacja aktywów finansowych		91	-
Pozostałe		111	76
Koszty finansowe	4	615	675
Odsetki		313	314
Aktualizacja aktywów finansowych		128	235
Pozostałe		174	126
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności		-51	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		18 517	12 174
Podatek dochodowy	5	3 867	2 698
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		14 650	9 476
Zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto		14 650	9 476
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym		18	-33
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego		14 632	9 509
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)		1,22	0,79
Podstawowy za okres obrotowy		1,22	0,79
Rozwodniony za okres obrotowy		-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w zł)	7	1,22	0,79
Podstawowy za okres obrotowy		1,22	0,79
Rozwodniony za okres obrotowy		-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł)		-	-

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Zysk (strata) netto	14 650	9 476
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania	-	-
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów z tyt. zwiększenia udziałów w spółce zależnej	-	-
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych	-	-
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	8	70
Udział w dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych*	-	-
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-	-
Suma dochodów całkowitych	14 658	9 546
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów z tyt. zwiększenia udziałów w spółce zależnej	-	-
Zysk (strata) netto przyporządkowana udziałowcom niesprawującym kontroli	18	-33
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	18	-33
Suma dochodów całkowitych przypadająca na podmiot dominujący	14 640	9 579

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	NOTA	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa trwałe		22 045	20 637
Rzeczowe aktywa trwałe	10	15 868	14 960
Wartości niematerialne	11	979	755
Wartość firmy	12	3 515	3 495
Nieruchomości inwestycyjne		-	-
Inwestycje w jednostkach powiązanych wycenianych metodą praw własności	14	75	-
Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją		-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	-
Pozostałe aktywa finansowe	19	302	237
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5	1 209	1 146
Pozostałe aktywa trwałe	16	97	44
Aktywa obrotowe		27 927	24 784
Zapasy	21	-	-
Należności handlowe	23	9 925	9 072
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	72
Pozostałe należności	24	1 620	1 334
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		60	-
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	-
Pozostałe aktywa finansowe		768	468
Rozliczenia międzyokresowe	25	4 323	358
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	11 231	13 480
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	58
AKTYWA RAZEM		49 972	45 479

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

PASYWA	NOTA	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał własny		24 690	21 892
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej		24 524	21 755
Kapitał zakładowy	27	1 200	1 200
Należne wpłaty na kapitał zakładowy		-	-
Kapitały zapasowy	28	13 726	11 595
Pozostałe kapitały		-	-
Różnice kursowe z przeliczenia		287	279
Wypłacona zaliczka na poczet dywidendy w bieżącym okresie		- 3 840	-
Niepodzielony wynik finansowy	30	- 1 481	- 828
Wynik finansowy bieżącego okresu		14 632	9 509
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	31	166	137
Zobowiązanie długoterminowe		4 889	5 190
Kredyty i pożyczki	32	2 601	3 083
Pozostałe zobowiązania finansowe	33,39	1 134	687
Inne zobowiązania długoterminowe		2	180
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	951	1 021
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	40	166	214
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	41	35	5
Pozostałe rezerwy	43	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		20 393	18 397
Kredyty i pożyczki	32	651	617
Pozostałe zobowiązania finansowe	33,39	744	517
Zobowiązania handlowe	35	13 151	12 288
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		327	398
Pozostałe zobowiązania	36	3 398	2 821
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	40	187	141
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	41	299	245
Pozostałe rezerwy	43	1 636	1 370
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
PASYWA RAZEM		49 972	45 479

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przeliczenia	Niepodzielony wynik finansowy	Wyplacona zaliczka na poczet dywidendy w bieżącym okresie	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 01.01.2015 roku	1 200	-	11 595	-	279	8 681	-	-	21 755	137	21 892
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny po korektach	1 200	-	11 595	-	279	8 681	-	-	21 755	137	21 892
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wniesiony kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk(strata) z tyt. podwyższenia kapitału	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zysk (strata) z tyt. zwiększenia udziału w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	- 21	-	-	- 21	34	13
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych	-	-	-	-	-	30	-	-	30	-	30
Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku netto	-	-	2 131	-	-	- 2 131	-	-	-	-	-
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	- 8 040	-	-	- 8 040	- 23	- 8 063
Wyplata zaliczki na poczet dywidendy	-	-	-	-	-	-	- 3 840	-	- 3 840	-	- 3 840
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	8	-	-	14 632	14 640	18	14 658
Kapitał własny na dzień 31.12.2015 roku	1 200	-	13 726	-	287	- 1 481	- 3 840	14 632	24 524	166	24 690

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zasapowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przeliczenia	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2014	1 200	-	11 459	-	208	5 430	-	18 297	184	18 481
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny po korektach	1 200	-	11 459	-	208	5 430	-	18 297	184	18 481

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Wniesiony kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zysk (strata) z tyt. zwiększenia udziału w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podwyższenie kapitału zakładowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku netto	-	-	136	-	-	- 138	-	- 2	-	- 2
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	- 6 120	-	- 6 120	- 14	- 6 134
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	71	-	9 509	9 580	- 33	9 547
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2014	1 200	-	11 595	-	279	- 828	9 509	21 755	137	21 892

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	18 517	12 174
Korekty razem	-1 516	4 322
Amortyzacja	1 815	1 482
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	60	-199
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	252	55
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-40	876
Zmiana stanu rezerw	349	299
Zmiana stanu zapasów	-	187
Zmiana stanu należności	-1 189	-1 844
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 317	3 660
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-4 080	-169
Inne korekty z działalności operacyjnej	-	-
Gotówka z działalności operacyjnej	17 001	16 521
Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony	-4 025	-2 405
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 976	14 116
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
Wpływy	672	764
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	81	254
Zbycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Zbycie aktywów finansowych	-	-
Otrzymane dywidendy	-	-
Inne wpływy inwestycyjne	591	500
Spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	-	10
Wydatki	2 403	1 022
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 302	386
Nabycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Wydatki na aktywa finansowe	267	187
Inne wydatki inwestycyjne	834	449
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 731	-258

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
Wpływy	285	-
Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
Kredyty i pożyczki	234	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
Inne wpływy finansowe	51	-
Wydatki	13 745	7 975
Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	11 904	6 131
Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
Spląty kredytów i pożyczek	662	864
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	840	682
Odsetki	339	298
Inne wydatki finansowe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-13 460	-7 975
Przepływy pieniężne netto razem	-2 215	5 883
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-2 249	5 907
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	34	-24
Środki pieniężne na początek okresu	13 481	7 573
Środki pieniężne na koniec okresu	11 266	13 456
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	-	-

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

III. INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacjami wydanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdzonymi przez Unię Europejską, na mocy Rozporządzenia w sprawie MSSF (Komisja Europejska 1606/2002), zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2015 Grupa stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2014, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2014 roku:

Poniżej zostały przedstawione opublikowane nowe standardy i interpretacje KIMSF, które zostały opublikowane przez Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednakże nie obowiązujące w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Sporządzając niniejsze sprawozdanie jednostka stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2014, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2015 roku:

- a) Poprawki do MSSF (2011-2013) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF
 - MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy – wyjaśnienie dotyczące stosowania różnych wersji standardów. Gdy nowa wersja standardu nie jest jeszcze obowiązkowa, ale możliwe jest jej wcześniejsze zastosowanie, podmiot przyjmujący MSSF może przyjąć starą lub nową wersję, o ile sam standard zostanie zastosowany do wszystkich prezentowanych okresów.
 - MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – zmiana polega na wyjaśnieniu, że MSSF 3 nie ma zastosowania do ujęcia utworzenia wspólnych porozumień wg MSSF 11. Wyjaśniono także, że to wyłączenie z zakresu stosowania standardu dotyczy wyłącznie sprawozdań finansowych samego wspólnego porozumienia.
 - MSSF 13 Wycena w wartości godziwej – wyjaśnienie, że „wyłączenie portfelowe” zawarte w MSSF 13, które pozwala jednostkom określać wartość godziwą grupy aktywów i zobowiązań finansowych w kwocie netto, dotyczy wszystkich umów (w tym niefinansowych) wchodzących w zakres MSR 39 lub MSSF 9
 - MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne- wyjaśnienie, że MSR 40 i MSSF 3 nie wykluczają się wzajemnie. Wytyczne zawarte w MSR 40 pomagają jednostkom sporządzającym sprawozdanie finansowe odróżnić nieruchomości inwestycyjną od nieruchomości zajmowanych przez właściciela. Jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe powinny także korzystać z wytycznych podanych w MSSF 3 w celu ustalenia, czy nabycie nieruchomości inwestycyjnej stanowi połączenie przedsięwzięć.
- b) Poprawki do MSSF (2010-2012) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF
 - MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - wyjaśnienie definicji „warunku nabycia uprawnień” oraz osobno definiuje „warunek związany z wynikami” i „warunek związany ze świadczeniem usługi”
 - MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – w zmianie wyjaśniono, że zobowiązanie do dokonania zapłaty warunkowej, które spełnia definicję instrumentu finansowego, klasyfikowane jest jako zobowiązanie finansowe lub kapitał własny na podstawie definicji zawartych w MSR 32 Instrumenty finansowe – prezentacja. Wyjaśniono także, że każda zapłata warunkowa, która kwalifikowana jest jako kapitał własny, zarówno finansowa, jak i niefinansowa, jest wyceniana w wartości godziwej na każdy dzień sprawozdawczy, a zmiany wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym. W związku z tą zmianą zmienione zostały także MSSF 9, MSR 37 i MSR 39.
 - MSSF 8 Segmenty operacyjne – został wprowadzony wymóg, że osąd dokonany przez kierownictwo przy agregowaniu segmentów operacyjnych musi zostać ujawniony. W takim ujawnieniu należy zaprezentować opis segmentów, które zostały połączone, wskaźniki ekonomiczne na podstawie których ustalono, że połączone segmenty mają podobne cechy ekonomiczne. Poza tym wprowadzony został wymóg, w przypadku wykazywania aktywów segmentu, zaprezentowania uzgodnienia sumy aktywów segmentu z aktywami jednostki w bilansie.
 - MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 38 Wartości niematerialne – zmiana w obu standardach wyjaśnia sposób ujmowania wartości bilansowej brutto i umorzenia, gdy jednostka stosuje model wartości przeszacowanej. W przypadku przeszacowania podział między wartością bilansową brutto a umorzeniem ujmowany jest w jeden z poniżej podanych sposobów:
 - wartość bilansowa brutto jest przeszacowywana w sposób spójny z przeszacowaniem wartości bilansowej, a umorzenie jest korygowane tak, aby było równe różnicy między wartością bilansową brutto a wartością bilansową uwzględniającą umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości, albo
 - umorzenie jest odliczane od wartości bilansowej brutto składników aktywów.
 - MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych – wprowadzono wymóg ujawnienia informacji na temat podmiotu, który świadczy na rzecz jednostki sprawozdawczej lub jej podmiotu dominującego usługi kluczowego personelu kierowniczego („podmiotu zarządzającego”). Jednostka sprawozdawcza nie jest zobowiązana do ujawniania wynagrodzeń wypłacanych przez podmiot zarządzający pracownikom lub dyrektorem tego podmiotu, ale jest zobowiązana do ujawniania kwot wypłacanych przez jednostkę sprawozdawczą podmiotowi zarządzającemu za wyświadczone usługi.
- c) Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń: składki pracownicze”,

Składki wpłacone przez pracowników lub strony trzecie, powiązane wyłącznie z pracą świadczoną przez pracowników w tym samym okresie, w którym zostały wpłacone, traktować jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia i rozliczać przez ten sam okres. Pozostałe składki pracownicze byłyby przypisywane do okresu zatrudnienia w ten sam sposób, w jaki rozlicza się świadczenia brutto objęte programem.

W 2015 roku Spółka przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2015r.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku:

- a) Poprawka do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 41 Rolnictwo : *Rośliny produkcyjne* – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

Zmiana wnosi, aby rośliny produkcyjne, obecnie w zakresie standardu MSR 41 Rolnictwo, ujmowane były w oparciu o zapisy MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe, tj. przy zastosowaniu modelu ceny nabycia (kosztu wytworzenia) bądź modelu opartego na wartości przeszacowanej. Zgodnie z MSR 41 wszelkie aktywa biologiczne wykorzystywane w działalności rolniczej wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o szacunkowe koszty związane ze sprzedażą.

- b) Poprawka do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 38 Wartości niematerialne: *Wyjaśnienia dotyczące akceptowalnych metod amortyzacji (rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych)* – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

W odniesieniu do amortyzacji środków trwałych przypomniano, że metoda amortyzacja powinna odzwierciedlać tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów. W zmianie do MSR 16 dodano jednak, iż metoda oparta na przychodach (odpisy amortyzacyjne dokonywane proporcjonalnie do przychodów generowanych przez jednostkę z tytułu działalności, w której wykorzystywane są określone składniki aktywów trwałych) nie jest właściwa. RMSR wskazała, że wpływ na wysokość przychodów ma szereg innych czynników, w tym takich jak np. inflacja, która nie ma absolutnie nic wspólnego ze sposobem konsumowania korzyści ekonomicznych ze składników rzeczowych aktywów trwałych.

W odniesieniu do składników aktywów niematerialnych (czyli w ramach poprawki do MSR 38) uznano jednak, że w pewnych okolicznościach można uznać, iż zastosowanie metody amortyzacji opartej na przychodach będzie właściwe. Sytuacja taka wystąpi, jeżeli jednostka wykaze, że istnieje ścisły związek między przychodami a konsumpcją korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów niematerialnych oraz dany składnik aktywów niematerialnych jest wyrażony jako prawo do uzyskania określonej kwoty przychodów (kiedy jednostka osiągnie określoną kwotę przychodów dany składnik aktywów niematerialnych wygaśnie) – przykład może stanowić prawo do wydobywania złota ze złoża, aż osiągnięty zostanie określony przychód.

- c) Poprawka do MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne: *Ujmowanie udziałów we wspólnych działaniach* – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

Poprawka wprowadza dodatkowe wytyczne dla transakcji nabycia (przejęcia) udziałów we wspólnym działaniu, które stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją MSSF 3. MSSF 11 wskazuje zatem obecnie, że w takiej sytuacji jednostka powinna, w zakresie wynikającym ze swojego udziału we wspólnym działaniu, zastosować zasady wynikające z MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć (jak również inne MSSF niestojące w sprzeczności z wytycznymi MSSF 11) oraz ujawnić informacje, które są wymagane w odniesieniu do połączeń. W części B standardu przedstawiono bardziej szczegółowe wskazówki dotyczące sposobu ujęcia m.in. wartości firmy, testów na utratę wartości.

- d) Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych : *Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,

Zmiany mają na celu zachęcenie jednostek do zastosowania profesjonalnego osądu do określenia, jakie informacje podlegają ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym jednostki oraz gdzie i w jakiej kolejności zaprezentować ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

- e) Zmiany do MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe : *Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany dotyczą zastosowania metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych. Mają na celu przywrócenie tej metody jako dodatkowej opcji rozliczania inwestycji w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych.

- f) Poprawki do MSSF (2012-2014) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.

- MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana – zmiany w metodach zbycia, Wprowadzenie specjalnych wytycznych dotyczących przypadku reklasyfikacji składnika aktywów (lub grupy aktywów przeznaczonych do zbycia) z przeznaczonych do sprzedaży na przeznaczone do dystrybucji (lub odwrotnie), lub w przypadku zaniechania ich klasyfikacji jako przeznaczonych do dystrybucji. Tego typu reklasyfikacja nie będzie stanowiła zmiany planu sprzedaży lub dystrybucji, wobec czego dotychczasowe wymogi dotyczącej klasyfikacji, prezentacji i wyceny nie ulegną zmianie. Aktywa, które przestały spełniać kryterium przeznaczonych do dystrybucji (i nie spełniają kryteriów przeznaczonych do sprzedaży) należy traktować tak samo, jak aktywa, które przestały kwalifikować się jako przeznaczone do sprzedaży. Proponuje się, by poprawki miały zastosowanie prospektywne.
- MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnienia – obsługa kontraktów; zastosowanie zmian do MSSF 7 przy kompensacie danych ujawnianych w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych, Dodanie wytycznych precyzujących, czy dany kontrakt usługowy stanowi kontynuację zaangażowania w przekazywany składnik aktywów dla celów ujawnienia informacji wymaganych w odniesieniu do przekazywanych składników aktywów. Paragraf 42C(c) MSSF 7 stanowi, że przekazanie umów zgodnie z kontraktem usługowym nie oznacza samo w sobie ciągłości zaangażowania związanej z obowiązkiem ujawniania informacji o ich przekazaniu. W praktyce jednak większość kontraktów usługowych zawiera dodatkowe klauzule, skutkujące utrzymaniem ciągłości zaangażowania w dany składnik aktywów, np. jeżeli kwota i/lub termin wypłaty opłat za usługi zależy od kwoty i/lub terminu otrzymania wpływów pieniężnych. Proponowane poprawki przyczyniłyby się do wyjaśnienia tej kwestii. Proponowane poprawki do MSSF 7 eliminują wątpliwości dotyczące uwzględniania wymogów ujawniania kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych.

Proponuje się sprecyzowanie, że ujawnienia dotyczące kompensaty nie są wymagane w stosunku do wszystkich okresów śródrocznych.

- MSR 19 Świadczenia pracownicze – stopa dyskonta: emisje na rynkach regionalnych, Proponuje się wprowadzenie poprawek do MSR 19 w celu wyjaśnienia, że wysoko oceniane obligacje przedsiębiorstw wykorzystywane do szacowania stopy dyskonta świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być emitowane w tej samej walucie, co te zobowiązania. Proponowane poprawki umożliwią ocenę wielkości rynku takich obligacji na poziomie waluty. Propozycje obowiązywałyby retrospektywnie.
- MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa – ujawnianie informacji „w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego”.

Proponuje się wyjaśnienie, czy informacje wymagane w MSR 34 przedstawione są w ramach śródrocznego raportu finansowego, ale poza śródrocznym sprawozdaniem finansowym. Zgodnie z propozycją, informacje takie musiałyby być włączone do sprawozdania śródrocznego przez odniesienie do innej części raportu śródrocznego dostępnego dla użytkowników na tych samych warunkach i w tym samym czasie, co śródroczne sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 9 Instrumenty finansowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

- b) MSSF 14 Odroczone salda z regulowanej działalności – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku

Standard ten został opublikowany w ramach większego projektu Działalność o regulowanych cenach, poświęconego porównywalności sprawozdań finansowych jednostek działających w obszarach, w których ceny podlegają regulacji przez określone organy regulacyjne bądź nadzorcze (w zależności od jurysdykcji do takich obszarów należą często dystrybucja energii elektrycznej i ciepła, sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne itp.).

MSSF 14 nie odnosi się w szerszym zakresie do zasad rachunkowości dla działalności o regulowanych cenach, a jedynie określa zasady wykazywania pozycji stanowiących przychody bądź koszty kwalifikujące do ujęcia ich w wyniku obowiązujących przepisów w zakresie regulacji cen, a które w świetle innych MSSF nie spełniają warunków ujęcia jako składniki aktywów lub zobowiązania.

Zastosowanie MSSF 14 jest dozwolone wtedy, gdy jednostka prowadzi działalność objętą regulacjami cen i w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości ujmowała kwoty kwalifikujące się do uznania za „saldo pozycji odroczonech”.

Zgodnie z opublikowanym MSSF 14 takie pozycje powinny natomiast podlegać prezentacji w odrębnej pozycji sprawozdania z pozycji finansowej (bilansu) odpowiednio w aktywach oraz w pasywach. Pozycje te nie podlegają podziałowi na obrotowe i trwałe i nie są określane mianem aktywów czy zobowiązań. Dlatego „pozycje odroczone” wykazywane w ramach aktywów są określane jako „saldo debetowe pozycji odroczonech”, natomiast te, które są wykazywane w ramach pasywów – jako „saldo kredytowe pozycji odroczonech”. W sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów jednostki powinny wykazywać zmiany netto w „pozycjach odroczonech” odpowiednio w sekcji pozostałych dochodów całkowitych oraz w sekcji zysków lub strat (lub w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat).

- c) MSSF 15 Przychody z umów z kontrahentami – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity model pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

- d) MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

MSSF 16 zastępuje obowiązujące dotychczas rozwiązania w zakresie leasingu obejmujące MSR 17, KIMS 4, SKI 15 i SKI 27. MSSF wprowadza jeden model ujmowania leasingu u leasingobiorcy wymagający ujęcia aktywa i zobowiązania, chyba że okres leasingu wynosi 12 miesięcy i mniej lub składnik aktywów ma niską wartość. Podejście od strony leasingodawcy pozostaje zasadniczo niezmienione w stosunku do rozwiązań z MSR 17 - nadal wymagana jest klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego.

- e) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 12 Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach : *Jednostki inwestycyjne – zastosowanie wyjątku od konsolidacji* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku

Zmiany dotyczą jednostek inwestycyjnych: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji. Wprowadzają także wyjaśnienia w odniesieniu do rozliczania jednostek inwestycyjnych.

- f) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* – odroczenie stosowania na czas nieokreślony

Zmiany dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego, czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: *Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty* – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Celem proponowanych zmian jest doprecyzowanie, że niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych wycenianych w wartości godziwej, a dla celów podatkowych według ceny nabycia, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.

Proponowane poprawki będą również stanowić, że wartość bilansowa danego składnika aktywów nie ogranicza szacunków wartości przyszłych dochodów do opodatkowania. Ponadto, w przypadku porównania ujemnych różnic przejściowych do przyszłych dochodów do opodatkowania, przyszłe dochody do opodatkowania nie będą obejmować odliczeń podatkowych wynikających z odwrócenia tych ujemnych różnic przejściowych.

Zarząd jednostki dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości. Grupa obecnie analizuje konsekwencje oraz wpływ zastosowania powyższych nowych standardów oraz interpretacji na sprawozdania finansowe.

Przyjęcie powyższych zmian standardów nie spowodowało zmian w polityce rachunkowości Spółki ani w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

W 2015 roku Grupa przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2015 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zatwierdzonym do publikacji przez Zarząd i opublikowanym tego samego dnia co jednostkowe sprawozdanie finansowe, celem uzyskania pełnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

3.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli 31.12.2015 roku. Zarząd Spółki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 rok nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego. Jednocześnie w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie występują istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

3.3. Zasady konsolidacji

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych

do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Udziały/akcje niekontrolujące oraz transakcje z udziałowcami / akcjonariuszami niekontrolującymi

Udziały niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w Spółkach objętych konsolidacją. Udziały niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, akcjonariuszom spoza Grupy Kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

- wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

c) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są rozliczane metodą praw własności, a ujęcie początkowe następuje według kosztu.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji.

d) Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

Wyszczególnienie	Udział VOTUM S.A. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2015	31.12.2014
VOTUM S.A.	Jednostka dominująca	
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. ¹	98%	99%
VOTUM Centrum Odškodnień, a.s.	100%	100%
PCRF VOTUM S.A.	96%	96%
PCRF VOTUM S.A. sp.k. ^{1,2}	1%	1%
VOTUM Connect S.A.	60%	60%
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	90%	74%
Protecta sp. z o.o. ³	36%	0%
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	64%	0%
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	85%	0%
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o. ²	75%	-

¹ udział w zyskach i stratach

² spółki zależne pośrednio

³ poprzednia nazwa Protecta Finance Sp. o.o.

VOTUM S.A. pośrednio sprawuje kontrolę nad Polskim Centrum Rehabilitacji funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa poprzez komplementariusza też spółki, gdzie jest akcjonariuszem posiadającym 96% akcji.

Wyszczególnienie	Udział PCR F VOTUM S.A. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2015	31.12.2014
PCR F VOTUM S.A.	Jednostka dominująca	
PCR F VOTUM S.A. sp.k.	99%	99%
Europejskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	75%	-

Zastosowane metody konsolidacji

Wyszczególnienie	Metoda konsolidacji	
	31.12.2015	31.12.2014
VOTUM S.A.	Jednostka dominująca	
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	metoda pełna	metoda pełna
VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s.*	-	metoda pełna
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	metoda pełna	metoda pełna
PCR F VOTUM S.A.	metoda pełna	metoda pełna
PCR F VOTUM S.A. sp.k.	metoda pełna	metoda pełna
VOTUM Connect S.A.	metoda pełna	metoda pełna
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	metoda pełna	metoda pełna
Protecta sp. z o.o.	metoda praw własności	-
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	metoda pełna	-
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	metoda pełna	-
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	metoda pełna	-

*do dnia połączenia

e) Spółki nie objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Grupa Kapitałowa nie posiada spółek, które nie były objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

3.4. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego. Grupa Kapitałowa na dzień bilansowy nie posiadała pochodnych instrumentów finansowych, instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz aktywów dostępnych do sprzedaży i inwestycji w nieruchomości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Prezentacja sprawozdań z uwzględnieniem segmentów działalności

Segmenty działalności prezentowane są z uwzględnieniem rodzajów przychodów z działalności podstawowej. Wyróżniamy dwa segmenty operacyjne:

- segment działalności odszkodowawczej
- segment usług rehabilitacyjnych
- segment pozostały

W segmencie działalności odszkodowawczej znajduje się obszar działalności Grupy, który osiąga wyniki z prowadzenia spraw osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, począwszy od reprezentowania klienta wobec towarzystwa ubezpieczeniowego od chwili zgłoszenia roszczenia, aż do reprezentowania klienta w procesie sądowym.

Segment usług rehabilitacyjnych oparty jest na wykonywaniu zabiegów fizjoterapeutycznych w funkcjonującej w Grupie klinice rehabilitacyjnej.

Przychody i koszty działalności operacyjnej

Przychody działalności operacyjnej wykazywane są w takiej wysokości w jakiej prawdopodobne jest, że Spółki z Grupy otrzymają korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją. Przychody wyceniane są w wartościach netto, pomniejszone o podatek od towarów i usług uwzględniający rabaty i opusty.

Przychody wynikające z uzgodnionego z klientem poziomu honorarium należnego z tytułu uzyskania na jego rzecz odszkodowania od ubezpieczyciela mogą być pomniejszone o kwoty honorarium należnego kancelarii reprezentującej klienta przed sądem. Przychody wynikające ze świadczenia usług rehabilitacyjnych powstają z chwilą wykonania usługi lub zakończenia turnusu rehabilitacyjnego.

Do pozostałych przychodów operacyjnych kwalifikowane są przychody ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, odpisane zobowiązania przedawnione, umorzone, nieściągalne. Do pozostałych przychodów operacyjnych kwalifikowane są również otrzymane odszkodowania, kary, darowizny itp.

Koszty działalności operacyjnej są to koszty normalnej działalności operacyjnej związanej pośrednio lub bezpośrednio z przychodami z działalności operacyjnej. Koszty klasyfikowane są według rodzaju oraz miejsca powstawania.

Pozostałe przychody, koszty, zyski i straty

Za pozostałe przychody i zyski uznaje się przychody z działalności finansowej podmiotów, takie jak odsetki, przychody ze sprzedaży finansowych aktywów, dywidendy i dodatnie różnice kursowe.

Do pozostałych kosztów i strat zalicza się koszty z działalności finansowej, w szczególności odsetki, prowizje od pożyczek, kredytów i leasingów oraz odpisy aktualizujące od aktywów finansowych.

Dotacje państwowe

Dotacje państwowe wyceniane są w wysokości pewnych należnych wpłat potwierdzonych przez instytucje państwowe. Dotacje te wykazywane są jako oddzielna część przychodów w przypadku gdy dotacja nie dotyczy dotowania aktywów zgodnie z MSR 20.

Podatki

Podatek wykazywany w sprawozdaniu uwzględnia podatek bieżący oraz podatek odroczony. Bieżący podatek dochodowy ustalany jest na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych kraju siedziby spółki.

Podatek odroczony

Podatek odroczony ustalany jest zgodnie z przepisami podatkowymi uwzględniającymi obowiązujące stawki podatkowe dla operacji, które są już zrealizowane, bądź mają się zrealizować w najbliższej przyszłości a które będą miały wpływ na bieżący podatek dochodowy w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Grupa Kapitałowa nie kompensuje aktywów z rezerwami na podatek odroczony w poszczególnych spółkach.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa, które są utrzymywane przez jednostkę gospodarczą w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług oraz, którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres. Ujęcie w sprawozdaniu finansowym składnika środków trwałych następuje pod warunkiem spełnienia poniższych dwóch warunków łącznie:

- jest prawdopodobne, że jednostka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu środkowi trwałemu oraz
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia wartości danego środka trwałego (składnik posiada cenę nabycia lub koszt wytworzenia albo inną wartość, którą można wiarygodnie określić).

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania.

Odpisy są dokonywane metodą liniową, dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- urządzenia techniczne i maszyny od 13 miesięcy do 5 lat
- środki transportu od 2 do 7 lat
- inne środki trwałe od 13 miesięcy do 5 lat.

Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się taki składnik majątkowy, który jest możliwym do zidentyfikowania niepieniężnym składnikiem aktywów, nie mającym postaci fizycznej, będącym w posiadaniu jednostki gospodarczej w celu wykorzystania w produkcji i dostarczaniu dóbr lub świadczenia usług, albo w celu oddania do odpłatnego użytkowania osobom trzecim lub w celach związanych z działalnością administracyjną jednostki.

Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych rozpoczynają się gdy są one dostępne do użytkowania. Odpisy są dokonywane metodą liniową, dla poszczególnych grup przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- oprogramowania komputerowe 13 miesięcy do 10 lat
- koncesje patenty licencje 2 -5 lat
- inne wartości niematerialne od 13 miesięcy do 5 lat

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy podmioty z Grupy dokonują analizy, czy występują obiektywne dowody na potwierdzenie, że poszczególne składniki aktywów niefinansowych utraciły wartość.

Nieruchomości inwestycyjne

W Grupie Kapitałowej nie występują nieruchomości inwestycyjne.

Leasing

Leasing klasyfikowany jest jako leasing operacyjny wtedy, gdy ryzyko i korzyści związane z przedmiotem umowy (w tym umowy najmu i dzierżawy) pozostają u finansującego. Wówczas korzystający nie wykazuje go w swoich aktywach jako środka trwałego.

Spółki w Grupie klasyfikują leasing jako leasing finansowy wtedy, gdy ryzyko i korzyści związane z przedmiotem umowy (w tym umowy najmu i dzierżawy) zostają przeniesione na korzystającego. Jeżeli umowa leasingu, najmu lub dzierżawy spełni jeden z warunków wymienionych w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości Nr 17, to przedmiot umowy zalicza się do środków trwałych Jednostki (leasingobiorcy) i dokonuje się odpisów amortyzacyjnych.

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych wyceniane są w cenie nabycia powiększonej o możliwe do przyporządkowania koszty związane z ich nabyciem. Podlegają one testowi na utratę wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego. W przypadku gdy zaistnieje uzasadniona obawa, że mogą one utracić w całości lub w części swoją wartość, dokonuje się odpisu aktualizującego w ciężar kosztów finansowych. Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli) aktywa i pasywa jednostki nabywanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia ponad wartością godziwą możliwych do zidentyfikowania przyjętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach bilansu jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przyjętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie. Udziały niekontrolujące są wykazywane według przypadającej na nich wartości godziwej aktywów netto. W kolejnych okresach, straty przypadające na udziały niekontrolujące przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną. Sprzedane

w roku obrotowym spółki zależne podlegają konsolidacji od początku roku obrotowego do dnia zbycia. Wyniki finansowe jednostek nabytych w ciągu roku są ujmowane w sprawozdaniu finansowym od momentu ich nabycia.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane są w zależności od charakteru instrumentu finansowego według wartości godziwej w przypadku gdy instrumenty notowane są na giełdzie, bądź wyceniane według skorygowanej ceny nabycia ustalonej na podstawie wewnętrznej stopy zwrotu.

Zapasy

Zapasy są to aktywa, które, przeznaczone są do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż, mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Należności handlowe i pozostałe

Należności krótkoterminowe, stanowiące część aktywów obrotowych, obejmują wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz tę część należności z pozostałych tytułów, która jest wymagalna na dzień bilansowy. Odpisy aktualizujące wartość należności ustala się analizując co najmniej przesłanki pochodzące z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł informacji. Za przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł uważa się w szczególności posiadane informacje historyczne na podstawie, których określa się możliwości ściągnięcia należności uwzględniającą charakter procesu postępowania przy egzekwowaniu należności. W przypadku przesłanek pochodzących ze źródeł zewnętrznych, analizuje się głównie czy prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości nie nastąpią, znaczące i niekorzystne zmiany mogące wpłynąć na ściągalskość należności. Przyjmuje się, że postępowanie sądowe nie stanowi przesłanki do dokonania odpisu aktualizującego wobec należności, których stroną są podmioty świadczące usługi z zakresu ubezpieczeń komunikacyjnych.

Rozliczenia międzyokresowe

W celu zachowania współmierności przychodów i kosztów związanych z ich osiągnięciem, rozgraniczane są przychody i koszty dotyczące poszczególnych okresów sprawozdawczych. Wydatki i koszty ponoszone z góry, a więc dotyczące przyszłych okresów wykazywane są w ramach rozliczeń międzyokresowych czynnych, natomiast biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują kwoty zaliczane do kosztów okresu bieżącego pomimo, iż ich pokrycie nastąpi w przyszłym okresie sprawozdawczym. Pozycje wykazywane w rozliczeniach międzyokresowych czynnych mają charakter przedpłat za usługi, które będą wykonywane w przyszłości (np. ubezpieczenie lub prenumeraty). Do rozliczeń międzyokresowych czynnych nie można zaliczyć poniesionych kosztów związanych z usługami, które już zostały wykonane albo zakupami i produkcją, które już zostały dokonane, nawet jeżeli korzyści ekonomiczne zostaną osiągnięte w przyszłości,. Możliwe jest zaliczanie tego typu nakładów do innych grup aktywów pod warunkiem, że spełnione są kryteria obowiązujące dla tych grup aktywów.

Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonywane są stosownie do upływu czasu.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Przez środki pieniężne i ich ekwiwalenty należy rozumieć gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych pozostawione do dyspozycji Spółki. Lokaty terminowe do trzech miesięcy uznaje się za środki pieniężne. Środki pieniężne w walutach obcych są przeliczane na walutę funkcjonalną na każdy dzień bilansowy.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Za aktywa finansowe dostępne do sprzedaży uznaje się wszystkie te aktywa, których wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Natomiast za działalność zaniechaną, Grupa uważa te wydzielone aktywa, które przestała wykorzystywać w zwykłej działalności operacyjnej.

Kapitał zakładowy

Na kapitały własne składają się:

- kapitał zakładowy,
- kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały,
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych,
- zysk (strata) z lat ubiegłych (do tej pozycji kapitału odnosi się skutki błędów podstawowych oraz ujmuje się skutki finansowe zmiany polityki rachunkowości),
- zysk (strata) netto.
- kapitał akcjonariuszy mniejszościowych

Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania stanowią zobowiązania jakie wynikają z przeszłych zdarzeń, ale których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Rezerwę należy utworzyć, gdy:

- na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Jeśli warunki te nie są spełnione, spółki z Grupy nie tworzą rezerwy.

Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze stanowią grupę zobowiązań i rezerw, które są wyliczane na podstawie wiarygodnych szacunków i dotyczą pracowników poszczególnych spółek.

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych tworzone są w przypadkach, w których powyższy obowiązek wynika z obowiązujących przepisów prawa, funkcjonującego zakładowego systemu wynagradzania, zbiorowego układu pracy lub innych umów zawartych z pracownikami.

Kwotę rezerwy na odprawy emerytalne ustala się za pomocą metod prognozowanych uprawnień jednostkowych. Utworzenie po raz pierwszy tego typu rezerw traktowane jest jak zmiana polityki rachunkowości.

Wypłaty odpraw emerytalno-rentowych w trakcie roku obrotowego powodują zmniejszenie odpowiedniej rezerwy. Nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu. Natomiast rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne zmniejsza koszty działalności podstawowej.

Kredyty bankowe i pożyczki

Kredyty bankowe i pożyczki są wyceniane w wartości nominalnej powiększone o należne odsetki naliczane memoriałowo.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Zobowiązania handlowe obejmują wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz tę część zobowiązań z pozostałych tytułów, która jest bezsporna i wymagalna na dzień bilansowy.

Pozostałe zobowiązania są to te wszystkie zobowiązania, których nie można przyporządkować do zobowiązań handlowych.

Płatności w formie akcji

Płatności w formie akcji są ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych w okresie ich faktycznego świadczenia.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego Grupa ujmuje jako koszty w momencie ich poniesienia według wzorcowego podejścia zgodnego z MSR 23

Wypłata dywidend

Grupa nie posiada polityki wypłaty dywidend. Dywidendy otrzymane prezentowane są w rachunku zysków i strat z chwilą nabycia prawa do nich pod warunkiem, że nie korygują ceny nabycia.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

3.5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

a) Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Spółka nie rozpoznała umów, w których występowałaby jako leasingodawca.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość firmy

Grupa zgodnie z MSR 36.10.b przynajmniej raz w roku wykonuje test na utratę wartości firmy. Wymaga to oszacowania „wartości odzyskiwalnej” ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których alokowana jest wartość firmy. Wartość odzyskiwalna określana jest poprzez oszacowanie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopę procentową szacuje się metodą WACC (średnioważonego kosztu kapitału). Na różnicę pomiędzy wartością odzyskiwalną a wartością firmy w przypadku, gdy wartość firmy będzie wyższa od wartości odzyskiwalnej dokonuje się odpisu aktualizującego.

Utrata wartości aktywów

Grupa na bieżąco kontroluje przydatność aktywów trwałych dla prowadzenia działalności. W przypadku gdy zaistnieją przesłanki do utraty wartości przez środek trwały, przeprowadza się test na utratę wartości środków trwałych.

Wycena rezerw

Rezerwy zostały oszacowane przez zarządy poszczególnych spółek na podstawie posiadanych informacji kadrowych i finansowo księgowych. Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na koniec roku obrotowego na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększonej o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Otrzymana w ten sposób ilość dni w poszczególnych grupach zawodowych mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danej grupy zawodowej pracowników w oparciu o średnie wynagrodzenie przyjęte do ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wyliczane są na koniec każdego miesiąca, tzn. korekta rezerw o faktycznie poniesione koszty urlopów wykorzystanych dokonywana jest bieżąco na koniec każdego miesiąca.

W przypadku rezerw wynikających z nabywanych usług przez spółki w Grupie, rezerwą objęte są nabywane usługi lub towary, których poniesienie w najbliższym okresie jest prawdopodobne.

Kwotę rezerwy do odniesienia w koszty na koniec każdego przyjętego okresu rozliczeniowego ustala się poprzez podzielenie oszacowanej na dany moment kwoty rezerwy, pomniejszonej o rezerwy, jakie obciążały koszt w poprzednich okresach rozliczeniowych przez liczbę okresów rozliczeniowych w roku pomniejszoną o liczbę okresów obciążonych dotychczas rezerwą.

Spółki na każdy dzień bilansowy szacuje wartość rezerwy na odprawy emerytalne, nie ujmuje jej jednak w rachunku zysków i strat do momentu przekroczenia progu wartości ustalonej jako istotna.

Rezerwę na niewykorzystane urlopy Spółka prezentuje w sprawozdaniu finansowym w pozycji krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Ujmowanie przychodów

Grupa nie posiada struktury sprzedażowej usług, w której musiałaby stosować metodę procentowego zaawansowania prac przy ujmowaniu przychodów.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Dotyczy to zarówno własnych środków trwałych jak i będących przedmiotem leasingu.

3.6. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacjami wydanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdzonymi przez Unię Europejską, na mocy Rozporządzenia w sprawie MSSF (Komisja Europejska 1606/2002), zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

W 2015 roku Spółka przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2015 r.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Spółki wpływających na wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych za 2015 oraz 2014 rok.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych Standardów i Interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

3.7. Nowe standardy oczekujące na wdrożenie przez jednostkę

Poniżej zostały przedstawione opublikowane nowe standardy i interpretacje KIMSF, które zostały opublikowane przez Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednakże nie obowiązujące w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- a) Poprawki do MSSF (2011-2013) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku
- b) Poprawki do MSSF (2010-2012) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku
- c) Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń: składki pracownicze” – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku,

Składki wpłacone przez pracowników lub strony trzecie, powiązane wyłącznie z pracą świadczoną przez pracowników w tym samym okresie, w którym zostały wpłacone, traktować jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia i rozliczać przez ten sam okres.

Pozostałe składki pracownicze byłyby przypisywane do okresu zatrudnienia w ten sam sposób, w jaki rozlicza się świadczenia brutto objęte programem.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (z 12 listopada 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami do MSSF 9 i MSSF 7 z 16 grudnia 2011 r.)

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

- b) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczone – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku

Standard ten został opublikowany w ramach większego projektu Działalność o regulowanych cenach, poświęconego porównywalności sprawozdań finansowych jednostek działających w obszarach, w których ceny podlegają regulacji przez określone organy regulacyjne bądź nadzorcze (w zależności od jurysdykcji od takich obszarów należą często dystrybucja energii elektrycznej i ciepła, sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne itp.).

MSSF 14 nie odnosi się w szerszym zakresie do zasad rachunkowości dla działalności o regulowanych cenach, a jedynie określa zasady wykazywania pozycji stanowiących przychody bądź koszty kwalifikujące do ujęcia ich w wyniku obowiązujących przepisów w zakresie regulacji cen, a które w świetle innych MSSF nie spełniają warunków ujęcia jako składniki aktywów lub zobowiązania.

Zastosowanie MSSF 14 jest dozwolone wtedy, gdy jednostka prowadzi działalność objętą regulacjami cen i w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości ujmowała kwoty kwalifikujące się do uznania za „salda pozycji odroczone”.

Zgodnie z opublikowanym MSSF 14 takie pozycje powinny natomiast podlegać prezentacji w odrębnej pozycji sprawozdania z pozycji finansowej (bilansu) odpowiednio w aktywach oraz w pasywach. Pozycje te nie podlegają podziałowi na obrotowe i trwałe i nie są określane mianem aktywów czy zobowiązań. Dlatego „pozycje odroczone” wykazywane w ramach aktywów są określane jako „salda debetowe pozycji odroczone”, natomiast te, które są wykazywane w ramach pasywów – jako „salda kredytowe pozycji odroczone”.

W sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów jednostki powinny wykazywać zmiany netto w „pozycjach odroczonech” odpowiednio w sekcji pozostałych dochodów całkowitych oraz w sekcji zysków lub strat (lub w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat).

- c) MSSF 15 Przychody z umów z kontrahentami - – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity model pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

- d) Poprawka do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 41 Rolnictwo – Rośliny produkcyjne – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

Zmiana wnosi, aby rośliny produkcyjne, obecnie w zakresie standardu MSR 41 Rolnictwo, ujmowane były w oparciu o zapisy MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe, tj. przy zastosowaniu modelu ceny nabycia (kosztu wytworzenia) bądź modelu opartego na wartości przeszacowanej. Zgodnie z MSR 41 wszelkie aktywa biologiczne wykorzystywane w działalności rolniczej wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o szacunkowe koszty związane ze sprzedażą.

- e) Poprawka do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 38 Wartości niematerialne: Wyjaśnienia dotyczące akceptowalnych metod amortyzacji (rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych) – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

W odniesieniu do amortyzacji środków trwałych przypomniano, że metoda amortyzacja powinna odzwierciedlać tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów. W zmianie do MSR 16 dodano jednak, iż metoda oparta na przychodach (odpisy amortyzacyjne dokonywane proporcjonalnie do przychodów

generowanych przez jednostkę z tytułu działalności, w której wykorzystywane są określone składniki aktywów trwałych) nie jest właściwa. RMSR wskazała, że wpływ na wysokość przychodów ma szereg innych czynników, w tym takich jak np. inflacja, która nie ma absolutnie nic wspólnego ze sposobem konsumowania korzyści ekonomicznych ze składników rzeczowych aktywów trwałych.

W odniesieniu do składników aktywów niematerialnych (czyli w ramach poprawki do MSR 38) uznano jednak, że w pewnych okolicznościach można uznać, iż zastosowanie metody amortyzacji opartej na przychodach będzie właściwe. Sytuacja taka wystąpi, jeżeli jednostka wykaże, że istnieje ścisły związek między przychodami a konsumpcją korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów niematerialnych oraz dany składnik aktywów niematerialnych jest wyrażony jako prawo do uzyskania określonej kwoty przychodów (kiedy jednostka osiągnie określoną kwotę przychodów dany składnik aktywów niematerialnych wygaśnie) – przykład może stanowić prawo do wydobywania złota ze złoża, aż osiągnięty zostanie określony przychód.

- f) Poprawka do MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne: Ujmowanie udziałów we wspólnych działaniach – obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016

Poprawka wprowadza dodatkowe wytyczne dla transakcji nabycia (przejęcia) udziałów we wspólnym działaniu, które stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją MSSF 3.

MSSF 11 wskazuje zatem obecnie, że w takiej sytuacji jednostka powinna, w zakresie wynikającym ze swojego udziału we wspólnym działaniu, zastosować zasady wynikające z MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć (jak również inne MSSF niestojące w sprzeczności z wytycznymi MSSF 11) oraz ujawnić informacje, które są wymagane w odniesieniu do połączeń. W części B standardu przedstawiono bardziej szczegółowe wskazówki dotyczące sposobu ujęcia m.in. wartości firmy, testów na utratę wartości

Zarząd jednostki dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości za wyjątkiem dodatkowych lub nowych ujawnień. Grupa obecnie analizuje konsekwencje oraz wpływ zastosowania powyższych nowych standardów oraz interpretacji na sprawozdania finansowe.

IV. DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy prezentują się następująco:

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Działalność kontynuowana		
Sprzedaż towarów i materiałów	-	-
Sprzedaż produktów	-	-
Sprzedaż usług	92 454	74 257
SUMA przychodów ze sprzedaży	92 454	74 257
Pozostałe przychody operacyjne	265	222
Przychody finansowe	413	252
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	93 132	74 731
Przychody z działalności zaniechanej	-	-
SUMA przychodów ogółem	93 132	74 731

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

Nota 2. SEGMENTY OPERACYJNE

Ogólne informacje o segmentach operacyjnych:

a) Czynniki przyjęte do określania segmentów sprawozdawczych jednostki, z uwzględnieniem informacji, czy segmenty podlegały łączeniu oraz podstawę na jakiej opiera wycenę ujawnionych kwot:

- Decydującym czynnikiem, który określa podział segmentów sprawozdawczych, jest charakter przychodu, jaki osiąga Grupa Kapitałowa. Podstawą do wyceny segmentów są jednostkowe dane finansowe spółek, które prowadzą jednorodne usługi stricte powiązane z wyodrębnionymi segmentami. Niniejsze segmenty nie podlegały wcześniejszym łączeniom bądź podziałom.

b) Rodzaj produktów i usług, z tytułu których każdy segment sprawozdawczy osiąga swoje przychody:

Prezentowane segmenty operacyjne podzielone są zgodnie z rodzajem sprzedaży usług w Grupie Kapitałowej. Zostały one podzielone w następujący sposób:

- Segment pierwszy usługi związane z pośrednictwem w dochodzeniu odszkodowań w związku ze zdarzeniem wypadkowym od towarzystw ubezpieczeniowych i innych podmiotów zobowiązanych w zakresie odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku na rzecz klientów poszkodowanych w tych wypadkach. Do tej grupy zaliczane są spółki VOTUM S.A., Votum Centrum Odškodnění, a.s., Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa, VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.
- Segment drugi – usługi rehabilitacyjne, w segmencie tym znajduje się podmiot świadczący usługi rehabilitacji funkcjonalnej. Do tego segmentu zaliczana jest spółka NZOZ Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej Votum S.A., Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji Votum sp. z o.o.
- Segment trzeci – usługi pozostałe, usługi najmu i usługi wspierające core biznes. Do tego segmentu zaliczamy PCRF Votum s.a. oraz Votum Connect s.a. Protecta sp. z o.o., Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o., Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.

Informacje o poszczególnych segmentach operacyjnych występujących w okresie 01.01.2015-31.12.2015 r.

01.01.2015-31.12.2015	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Korekty*	Wyłączenia		Ogółem
	odszkodowania	rehabilitacja	pozostały			konsolidacyjne		
Przychody segmentu	101 163	5 164	3 041	-	-	16 914		92 454
Sprzedaż na zewnątrz	87 140	5 143	171	-	-	-		92 454
Sprzedaż między segmentami	14 023	21	2 870	-	-	16 914		-
Koszty segmentu	81 218	5 504	2 841	-	-	16 917		72 646
Koszty sprzedaży zewnętrznej	65 998	3 916	2 732	-	-	-		72 646
Koszty sprzedaży między segmentami	15 220	1 588	109	-	-	16 917		-
Zysk/ (strata) segmentu na sprzedaży	19 945	-340	200	-	-	-3		19 808
Pozostałe przychody operacyjne	239	13	15	-	-	2		265
Pozostałe koszty operacyjne	1 262	4	70	-	-	33		1 303
Zysk/ (strata) segmentu na działalności operacyjnej	18 922	-331	144	-	-	-34		18 769
Przychody finansowe	346	1	99	-	-	33		413
Koszty finansowe	372	7	280	-	-	43		615
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności	-	-	-51	-	-	-		-51
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	18 896	-337	-88	-	-	-46		18 517
Podatek dochodowy	3 981	-	-13	-	-	101		3 867
Zysk/ (strata) netto	14 915	-337	-75	-	-	-147		14 650
Aktywa ogółem	52 590	345	13 669	-	-	16 632		49 972
Aktywa segmentu	33 402	345	13 446	-	-	9 513		24 234
Aktywa nieprzypisane	19 188	-	223	-	-	7 119		12 069
Pasywa ogółem	52 590	345	13 669	-	-	16 632		49 972
Zobowiązania segmentu	14 684	273	180	-	-	8 310		6 647
Zobowiązania nieprzypisane	37 906	72	13 489	-	-	8 322		29 656
Kapitały własne	-	-	-	-	-	-	18 481	18 481
Pozostałe informacje dotyczące segmentu								
Nakłady inwestycyjne	3 039	42	175	-	-	10		3 266
- rzeczowe aktywa trwałe	2 316	35	170	-	-	10		2 531
- wartości niematerialne	723	7	5	-	-	-		735
- nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-		-
Amortyzacja	1 258	34	527	-	-	4		1 815
Odpisy aktualizujące wartości aktywów finansowych i niefinansowych	678	4	-	-	-	-		682
Istotne pozostałe koszty niepieniężne	2 765	6	114	-	-	36		2 921

*Korekty doprowadzające do zasad wyceny wg MSR

Informacje o poszczególnych segmentach operacyjnych występujących w okresie 01.01.2014-31.12.2014r.

01.01.2014 r. – 31.12.2014 r.	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Korekty*	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
	odszkodowania	rehabilitacja	pozostały				
Przychody segmentu	80 048	4 794	2 689	-	-	13 274	74 257
Sprzedaż na zewnątrz	68 924	4 790	543	-	-	-	74 257
Sprzedaż między segmentami	11 124	4	2 146	-	-	13 274	-
Koszty segmentu	65 376	4 717	2 565	-	-	12 606	60 052
Koszty sprzedaży zewnętrznej	54 266	3 288	2 498	-	-	-	60 052
Koszty sprzedaży między segmentami	11 110	1 429	67	-	-	12 606	-
Zysk/ (strata) segmentu na sprzedaży	14 672	77	124	-	-	668	14 205
Pozostałe przychody operacyjne	208	-	14	-	-	-	222
Pozostałe koszty operacyjne	1 652	-	192	-	-	15	1 830
Zysk/ (strata) segmentu na działalności operacyjnej	13 228	77	-54	-	-	653	12 597
Przychody finansowe	248	6	9	-	-	11	252
Koszty finansowe	309	2	781	-	-	417	675
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	13 167	81	-826	-	-	247	12 174
Podatek dochodowy	2 625	-	48	-	-	25	2 698
Zysk/ (strata) netto	10 542	81	-874	-	-	272	9 476
Aktywa ogółem	46 736	291	13 878	-	-	15 426	45 479
Aktywa segmentu	29 250	291	13 671	-	-	8 307	21 234
Aktywa nieprzypisane	17 486	-	207	-	-	7 119	10 367
Pasywa ogółem	46 736	291	13 878	-	-	15 426	45 479
Zobowiązania segmentu	20 138	224	10 346	-	-	-	20 362
Zobowiązania nieprzypisane	26 598	67	3 532	-	-	15 426	11 239
Kapitały własne	25 104	57	25 104	-	-	28 373	21 892
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne	1 314	6	86	-	-	-	1 406
- rzeczowe aktywa trwałe	1 222	6	76	-	-	-	1 304
- wartości niematerialne	92	-	10	-	-	-	102
- nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja	929	22	521	-	-	9	1 481
Odpisy aktualizujące wartości aktywów finansowych i niefinansowych	539	-	-	-	-	-	539
Istotne pozostałe koszty niepieniężne	2 536	10	117	-	-	22	2 641

*Korekty doprowadzające do zasad wyceny wg MSR

Grupa działa przede wszystkim na terenie Polski. Przychody, nakłady i aktywa dotyczące segmentów poza terenem Polski wynoszą mniej niż 6% odpowiednich wartości.

Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna

	01.01.2015-31.12.2015		01.01.2014-31.12.2014	
	w PLN	w %	w PLN	w %
Polska	86 066	93%	68 008	92%
Ukraina	45	0%	35	0%
Kraje UE	6 343	7%	6 214	8%
Razem	92 454	100%	74 257	100%

Nota 3. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Zysk ze zbycia majątku trwałego	25	75
Zysk ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Rozwiązanie rezerw	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	36	-
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	52	24
Dotacje rządowe	47	47
Sprzedaż licencji	-	-
Odpis aktualizujący wartość przedawnionych zobowiązań	61	1
korekta roczna VAT	-	-
Pozostałe	44	75
RAZEM	265	222

Pozostałe koszty operacyjne	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Strata ze zbycia majątku trwałego	2	132
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Zawiązanie rezerw*	-	-
Darowizny	291	246
Niezawinione niedobory składników majątku obrotowego	-	-
Strata z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-
Odszkodowania z tyt. nienależytego wykonania umowy, kary	100	273
Odpis aktualizujący należności	680	246
Odpis aktualizujący zapasy	2	141
Odpis aktualizujący wartość firmy	-	379
Likwidacja środków trwałych	2	12
Naprawy środków trwałych z OC	38	21
Pozostałe	188	381
RAZEM	1 303	1 830

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Aktywa finansowe	-	-
Należności	680	246
Zapasy	2	141
Wartość firmy	-	379
Wartości niematerialne	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
RAZEM	682	766

Nota 4. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	208	176
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	-	-
Zysk netto ze zbycia aktywów i zobowiązań finansowych wycenionych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Zysk netto ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Dywidendy otrzymane	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	36	67
Wycena instrumentów pochodnych	91	-
Pozostałe	78	9
RAZEM	413	252

Koszty finansowe	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Koszty z tytułu odsetek	313	314
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	138	86
Straty netto ze zbycia aktywów i zobowiązań finansowych wycenionych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Straty netto ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Wycena instrumentów pochodnych	24	156
Odpisy aktualizujące wartość pożyczek i odsetek	100	27
Aktualizacja wartości inwestycji	5	52
Pozostałe	35	40
RAZEM	615	675

Ujawnienia przychodów, kosztów, zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

01.01.2015-31.12.2015	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	91	-	91
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	208	- 313	-	521
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	- 100	-	-	-	- 680	-	-	780
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	3	-	-	3
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	- 102	-	-	- 102
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-

Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	- 5	-	5
Razem zysk strata	- 100	-	-	-	- 571	- 227	-	- 898

01.01.2014-31.12.2014	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	176	-	- 314	- 138
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	- 460	-	-	-	- 273	-	-	- 733
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	- 6	-	-	- 6
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-

Koszty z tytułu realizacji	-	-	-	-	-	-	-	-
instrumentów pochodnych						- 156		- 156
Razem zysk / strata	- 460	-	-	-	- 103	- 156	-	- 1 033

Nota 5. PODATEK DOCHODOWY I ODROZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2012 i 2012 roku przedstawiają się następująco:

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W RZIS	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	3 992	2 670
Dotyczący roku obrotowego	3 992	2 670
Korekty dotyczące lat ubiegłych	-	-
Odroczony podatek dochodowy	-125	28
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-125	28
Związany z obniżeniem stawek podatku dochodowego	-	-
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	3 867	2 698

Wykazany w rachunku zysków i strat podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

PODATEK ODROZONY WYKAZANY W KAPITAŁE WŁASNYM	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	-	-
Odroczony podatek dochodowy	-	-
Korzyść podatkowa / (obciążenie podatkowe) wykazane w pozostałych dochodach całkowitych	-	-

BIEŻĄCY PODATEK DOCHODOWY	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Zysk przed opodatkowaniem	18 517	12 174
Przychody lat ubiegłych zwiększające podstawę do opodatkowania	26 614	20 883
Przychody wyłączone z opodatkowania	5 353	4 650
Koszty lat ubiegłych zmniejszające podstawę opodatkowania	20 733	17 340
Koszty niebędące kosztami uzyskania przychodów	3 663	3 228
Dochód do opodatkowania	22 708	14 295
Odliczenia od dochodu - darowizna, strata	267	241
Podstawa opodatkowania	20 527	14 054
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	3 900	2 670
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	21%	22%

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

Wysokość podatku dochodowego w spółkach zagranicznych należących do Grupy Kapitałowej wynosi 19%.

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2014	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2015
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	5	30	-	-	35
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	-	-	-	-	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	157	292	188	-	261
Ujemne różnice kursowe	-	-	-	-	-

Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	865	964	892	-	937
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	2 992	305	491	-	2 806
Odpis aktualizujący wartość opcji	250	-	-	91	159
Odpisy aktualizujące zapasy	141	2	-	113	30
Odpisy aktualizujące należności	830	545	-	6	1 369
rezerwy na zobowiązania handlowe	1 366	21 160	20 868	21	1 637
Pozostałe rezerwy	236	471	453	-	254
Suma ujemnych różnic przejściowych	6 842	23 769	22 892	231	7 488
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	1 300	4 516	4 349	44	1 423
Podstawa odpisu na aktywo z tytułu odroczonego podatku	811				1 126
wartość odpisu na aktywo z tytułu odroczonego podatku	154				214
Aktywa z tytułu odroczonego podatku po uwzględnieniu odpisu	1 146				1 209

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2014	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2015
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	1 260	857	-	752	1 365
Inne wydatki rozliczane w bieżącym roku	-	-	-	-	-
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej	-	-	-	-	-
Dodatnie różnice kursowe	22	7	-	22	7
odsetki od udzielonych pożyczek wycena bilansowa	64	26	6	-	84
różnica w amortyzacji leasingów	382	540	-	370	552
Przychody na przełomie okresu	3 644	3 885	4 532	-	2 997
Suma dodatnich różnic przejściowych	5 372	5 315	4 538	1 144	5 005
stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	1 021	1 010	861	217	951

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2014	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2015
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	1 146	4 516	4 349	104	1 209
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	1 021	1 009	862	217	951
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-	-	-	-
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	125	3 507	3 487	- 113	258

Nota 6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W Grupie Kapitałowej nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Działalność kontynuowana i zaniechana

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Zysk netto z działalności kontynuowanej		
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	14 650	9 476
Efekt rozwodnienia:	-	-
- odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	-	-
- odsetki od obligacji zamiennych na akcje	-	-
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	14 650	9 476
Zysk na 1 akcję	1,22	0,79

Liczba wyemitowanych akcji

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	12 000 000	12 000 000
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	-	-
- opcje na akcje	-	-
- obligacje zamienne na akcje	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	12 000 000	12 000 000

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Nota 8. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Rok obrotowy zakończony:	Dywidenda z akcji zwykłych			Zaliczka na dywidendę		
	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję
wynik roku 2015	-	-	-	22.10.2015	3 840 000	0,32 zł

wynik roku 2014	30.06.2015	8 040 000	0,67 zł			
wynik roku 2013	w II transzach: 22.07.2014 wypłata 0,25zł i 22.10.2014 wypłata 0,26zł	6 120 000	0,51 zł	-	-	-

Zarząd będzie rekomendował wypłacanie dywidendy za rok 2015 zgodnie z przyjętą polityką dywidendy na lata 2014-2015 opisane w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej w punkcie 3.6.2.

Nota 9. EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	01.01.2015-31.12.2015			01.01.2014-31.12.2014		
	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania	-	-	-	-	-	-
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	8	19%	6	70	19%	57
Udział w dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych	8	19%	6	70	19%	57

Nota 10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Struktura własnościowa

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA - wartość netto	31.12.2015	31.12.2014
Własne	13 820	13 593
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	2 048	1 367
Razem	15 868	14 960

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 2 048 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku 1 367 tysięcy PLN). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2015	31.12.2014
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	-	-
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek obcych	3 252	3 700
- stanowiące zabezpieczenie innych zobowiązań	-	-
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	2 048	1367
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	5 300	5 067

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych

W Grupie Kapitałowej nie występują umowy, które zobowiązywałyby spółki do nabycia w przyszłości określonych rzeczowych aktywów trwałych.

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2015-31.12.2015 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2015	897	13 402	3 230	1 892	1 960	-	21 381
Zwiększenia, z tytułu:	-	14	603	1 804	110	-	2 531
- nabycia środków trwałych	-	14	422	398	109	-	943
- połączenia jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
- zawartych umów leasingu	-	-	171	1 406	-	-	1 577
- inne	-	-	10	-	1	-	11
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	255	226	7	-	488
- zbycia	-	-	-	124	-	-	124
- likwidacji	-	-	255	-	7	-	262
- inne	-	-	-	102	-	-	102
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2015 roku	897	13 416	3 578	3 470	2 063	-	23 424
Umorzenie na dzień 01.01.2015 roku	-	1 499	2 167	1 066	1 675	-	6 407
Zwiększenia, z tytułu:	-	362	631	456	128	-	1 577
- amortyzacji	-	362	629	456	128	-	1 575
- inne	-	-	2	-	-	-	2
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	254	126	7	-	387
- likwidacji	-	-	254	-	7	-	261
- sprzedaży	-	-	-	124	-	-	124
- inne	-	-	-	2	-	-	2
Umorzenie na dzień 31.12.2015 roku	-	1 861	2 544	1 396	1 796	-	7 597
Odpisy aktualizujące na 01.01.2015 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2015 roku	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdania spółek zagranicznych	-	-	-	43	- 2	-	41
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	897	11 555	1 034	2 117	265	-	15 868

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2014-31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2014 roku	897	13 545	2 539	2 206	1 713	-	20 900
Zwiększenia, z tytułu:	-	51	753	557	299	-	1 660
- nabycia środków trwałych	-	25	160	78	42	-	305
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	-	-	-	-	-	-	-
- połączenia jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
- zawartych umów leasingu	-	-	564	54	-	-	618
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- otrzymanie aportu	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	26	29	425	257	-	737
Zmniejszenia, z tytułu:	-	194	62	871	52	-	1 179
- zbycia	-	-	62	648	17	-	727
- likwidacji	-	194	-	31	-	-	225
- sprzedaży spółki zależnej	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- wniesienia aportu	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	192	35	-	227
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014 roku	897	13 402	3 230	1 892	1 960	-	21 381
Umorzenie na dzień 01.01.2014 roku	-	1 160	1 754	904	1 341	-	5 159
Zwiększenia, z tytułu:	-	396	474	739	366	-	1 975
- amortyzacji	-	370	445	329	112	-	1 256
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	26	29	410	254	-	719
Zmniejszenia, z tytułu:	-	57	61	577	32	-	727
- likwidacji	-	57	-	-	-	-	57
- sprzedaży	-	-	61	490	17	-	568
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	86	16	-	102
Umorzenie na dzień 31.12.2014 roku	-	1 499	2 167	1 066	1 675	-	6 407
Odpisy aktualizujące na 01.01.2014 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na 31.12.2014 roku	-	-	-	14	-	-	14
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku	897	11 903	1 063	812	285	-	14 960

Środki trwałe w budowie

Stan na 01.01.2015	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	Stan na 31.12.2015
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
-	-	-	-	-	-	-	-

Stan na 01.01.2014	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	Stan na 31.12.2014
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
0	0	-	-	-	-	-	-

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczystie

Adres nieruchomości	Nr księgi wieczystej lub zbiorów dokumentów	Nr działki	Powierzchnia działki [m2] na 31.12.2015	Wartość na 31.12.2015	Powierzchnia działki [m2] na 31.12.2014	Wartość na 31.12.2014
ul. Golikówka 6, Kraków	KR1P/00151938/2 i KR1P/00151939/9	2/26 oraz 2/27	0,417	897	0,417	897
OGÓŁEM			0,417	897	0,417	897

Grunty i budynki o wartości bilansowej 3 083 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 3 700 tysięcy PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy. Wartość bilansowa nieruchomości jest przybliżoną wartością godziwą (ceną rynkową) nieruchomości. Zgodnie z operatem szacunkowym Biura Wycen Majątkowych „Rzeczoznawca” z siedzibą w Krakowie z dnia 12 marca 2008r. oszacowana wartość inwestycji została określona na poziomie 9 427 tys. zł. (dotyczy inwestycji sprzed rozbudowy).

Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe w leasingu	Wartość brutto	31.12.2015		Wartość brutto	31.12.2014	
		Umorzenie	Wartość netto		Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości	-	-	-	-	-	-
Maszyny i urządzenia	977	507	470	1 273	562	710
Środki transportu	2 124	546	1 578	968	311	657
Pozostałe środki trwałe	-	-	-	-	-	-
Razem	3 101	1 053	2 048	2 241	874	1 367

Struktura własności

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA - wartość netto	31.12.2015	31.12.2014
Własne	13 820	13 593
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	2 048	1 367
Razem	15 868	14 960

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2015 – 31.12.2015 r.

W okresie 01.01.2015 – 31.12.2015 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2014 – 31.12.2014 r.

W okresie 01.01.2014 – 31.12.2014 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Planowane nakłady inwestycyjne w 2015r.

W okresie 01.01.2015 – 31.12.2015 spółki z grupy kapitałowej nie planują istotnych nakładów inwestycyjnych. Ponoszone nakłady inwestycyjne w 2015r. będą miały charakter odtworzeniowy majątku w grupie kapitałowej.

Nota 11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2015-31.12.2015 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych (1)	Znaki towarowe (2)	Patenty i licencje (2)	Oprogramowanie komputerowe (2)	Inne (2)	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2015	-	-	29	1 723	-	-	1 752
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	4	315	6	410	735
- nabycia	-	-	4	25	-	410	439
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	290	6	-	296
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	39	-	290	329
- zbycia	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji	-	-	-	39	-	-	39
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	290	290
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2015 roku	-	-	33	1 999	6	120	2 158
Umorzenie na dzień 01.01.2015 roku	-	-	-	997	-	-	997
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	12	218	6	10	246
- amortyzacji	-	-	12	218	-	10	240
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	6	-	6
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	39	-	-	39
- likwidacji	-	-	-	39	-	-	39
- sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31.12.2015 roku	-	-	12	1 176	6	10	1 204
Odpisy aktualizujące na 01.01.2015 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2015 roku	-	-	-	-	-	-	-
- różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	25	25
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	-	-	21	823	-	135	979

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych (1)	Znaki towarowe (2)	Patenty i licencje (2)	Oprogramowanie komputerowe (2)	Inne (2)	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2014 roku	-	-		1 651	-	-	1 651
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	29	73	-	-	102
- nabycia	-	-	29	73	-	-	102
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	1	-	-	1
- zbycia	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji	-	-	-	1	-	-	1
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014 roku	-	-	29	1 723	-	-	1 752
Umorzenie na dzień 01.01.2014 roku	-	-	-	793	-	-	793
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	205	-	-	205
- amortyzacji	-	-	-	205	-	-	205
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	1	-	-	1
- likwidacji	-	-	-	1	-	-	1
- sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31.12.2014 roku	-	-	-	997	-	-	997
Odpisy aktualizujące na 01.01.2014 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na 31.12.2014 roku	-	-	-	-	-	-	-
- różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku	-	-	29	726	-	-	755

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2015 – 31.12.2015 r.

W okresie 01.01.2015 – 31.12.2015 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, wartości niematerialnych.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2014 – 31.12.2014 r.

W okresie 01.01.2014 – 31.12.2014 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Wartości niematerialne nie podlegają prawnym ograniczeniom (oprócz wynikających ograniczeń z typowych umów EULA) oraz nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań.

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych

W Grupie Kapitałowej nie występują umowy, które zobowiązywałyby spółki do nabycia w przyszłości określonych wartości niematerialnych.

Nota 12. WARTOŚĆ FIRMY

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp.k.	3 495	3 495
A&S Studio Paweł Adamkiewicz	-	-
Biurowo Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	20	-
Wartość firmy (netto)	3 515	3 874

Zmiany stanu wartości firmy z konsolidacji

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	3 874	3 874
Zwiększenia, z tytułu:	20	-
Zwiększenie stanu z tytułu przejęcia jednostki	20	-
Zwiększenia stanu z tytułu korekt wynikających z późniejszego ujęcia	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-
Inne zmiany wartości bilansowej	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-
Zmniejszenie stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej	-	-
Zmniejszenie stanu z tytułu korekt wynikających z późniejszego ujęcia	-	-
Zmniejszenia stanu z tytułu spadku udziału wskutek rozwodnienia	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-
Inne zmiany wartości bilansowej	-	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	3 894	3 874
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	379	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w trakcie okresu	-	379
Pozostałe zmiany	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	379	379
Wartość firmy (netto)	3 515	3 495

Wartość firmy z objęcia Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych Andrzej Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych w trzech etapach. W dniu 21.05.2009r. Votum S.A. nabyło wkłady komandytariuszy o wartości nominalnej 65.000zł. W dniu 12.08.2009r. Votum S.A. nabyło 16% udziału w zyskach i stratach oraz w dniu 01.09.2009r. Votum S.A. nabyło 18% udziału w zyskach i stratach. Cena nabycia 99% udziału wyniosła 3 112 tys. zł. Zidentyfikowana wartość aktywów netto wyniosła -383 tys. zł.

Na dzień nabycia Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A.Łebek i Wspólnicy s.k. stanowiła dla grupy ośrodek wypracowujący przepływy pieniężne oparty na uzupełnieniu świadczonej usługi przez Votum S.A. Grupa w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości nie rozpoznała utraty wartości. Do testów posłużono się planem budżetowym na 2016r. oraz 4-letnią prognozą przepływów pieniężnych. W okresie prognozy uwzględniono stały wzrost 10% zysku za okres 2017-2019. Średnioważony koszt kapitału (WACC) 10%. Wartość końcowa została oszacowana poprzez ekstrapolację prognozy wolnych środków przepływów pieniężnych poza okres 2019 z wykorzystaniem adekwatnej stopy wzrostu.

Wartość firmy z objęcia udziałów w spółce BOBAT sp. z o.o.

Dnia 9 kwietnia 2015 roku VOTUM S.A. nabyła 533 nowo utworzonych udziałów w spółce BOBAT sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 PLN (sto złotych) każdy i łącznej wartości 53 300 PLN. Udziały stanowią 63,99% kapitału i uprawniają do 63,99% głosów na zgromadzeniu wspólników BOBAT. Nabycie udziałów zostało sfinansowane ze środków własnych. Zidentyfikowano wartość firmy na poziomie 20 tys. zł Grupa w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości nie rozpoznała odpisów aktualizujących. Do testów posłużono się planem budżetowym na 2016r.

Wyszczególnienie	Data przejęcia	Procent przejętych instrumentów kapitałowych z prawem głosu	Koszt połączenia jednostek gospodarczych	Wartość godziwa aktywów netto jednostki przejmowanej przypadająca na jednostkę przejmującą	Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych	Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem połączenia
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A.Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa	21.05.2009	99%	31	-383	3 495	-
A&S Studio Paweł Adamkiewicz	21.01.2011	100%	0	122	333	-
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	25.10.2013	74%	0	6	46	-
Biuro Ogólnopolskie Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	09.04.2015	64%	0	-1	20	-
Wartość ogółem	-	-	-	-	3 894	-

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych. W dniu 21.05.2009 r. VOTUM S.A. nabyło wkłady komandytariuszy o wartości nominalnej 65.000zł w spółce Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa. Na dzień 30 kwietnia 2009 wartość firmy została wyceniona metodą dochodową przez podmiot Audyt Adach Sadowska – Sadowska Spółka Partnerska – Biegli Rewidenci z siedzibą w Warszawie. W dniu 12.08.2009 r. VOTUM S.A. nabyło 16% udziału w zyskach i stratach wyżej wymienionej kancelarii. W dniu 01.09.2009 r. VOTUM S.A. nabyło 18% udziału w zyskach i stratach w Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp.k. oraz na mocy aneksu do umowy spółki z dnia 06.10.2009 r. VOTUM S.A. weszło w posiadanie praw do 99% udziału w zyskach i stratach tejże kancelarii. W dniu 11 września Pani Aniela Łebek weszła w skład komplementariuszy, objęła 1% udziału w prawach do zysku i straty spółki. Na dzień 31.12.2015 roku oraz na dzień 31.12.2014 roku nie nastąpiła utrata wartości firmy.

Dnia 21 stycznia 2011r. PCRF VOTUM S.A. nabyło przedsiębiorstwo prowadzone pod firmą „A&S Studio Rehabilitacja Funkcjonalna Paweł Adamkiewicz” za kwotę 490 tys. zł. zidentyfikowane rzeczowe aktywa trwałe wyniosły 149 tys. zł. Cena nabycia została ustalona na podstawie wyceny metodą dochodową opracowaną przez Biegłego Rewidentę nr 9358 Panią Teresę Sadowską. Umowa zobowiązuje do zakazu prowadzenia podmiotu konkurencyjnego do usług PCRF VOTUM S.A. Akwizycja podmiotu miała na celu zwiększenie bazy klientów oraz szerszy dostęp do wysoko wykwalifikowanych pracowników z zakresu rehabilitacji funkcjonalnej. Na dzień bilansowy dokonano odpisu aktualizującego zidentyfikowanej wartości firmy. Odpis aktualizujący wartość firmy A&S Studio Paweł Adamkiewicz związany jest ze znaczącymi zmianami w funkcjonowaniu podmiotu, który został połączony z innym ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne. Dokonano likwidacji adaptacji lokalu (wynajmowanego przy ul. Walerego Sławka w Krakowie) na kwotę 137 tys. zł. Działalność A&S Studio wraz z pozostałym majątkiem została przeniesiona do centrum rehabilitacji mieszczącego się przy ul. Golikówka w

Krakowie. Zmiany wprowadzone w funkcjonowaniu podmiotu (model zarządzania) należało zrewidować ze zidentyfikowaną wartością firmy powstałą przy nabyciu A&S Studio Paweł Adamkiewicz. W związku z powyższym brak możliwości wyodrębnienia i przyporządkowania generowanych przychodów jak i kosztów poszczególnym aktywom powoduje, że należało dokonać odpisu aktualizującego wartość firmy.

Dnia 25 października 2013 roku Votum S.A. nabyło 8880 udziałów o łącznej wartości nominalnej 8880,00 UAH, uprawniających do 8880 głosów stanowiących 74 % ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Udziały w spółce VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o. zostały nabyte za łączną kwotę wynoszącą 52 000,00 PLN. Nabycie udziałów zostało sfinansowane ze środków własnych. Na dzień bilansowy dokonano odpisu aktualizującego zidentyfikowanej wartości firmy. Grupa oszacowując wartość firmy VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie uwzględniła zewnętrzne ryzyka mogące mieć wpływ na bieżącą działalnością spółki. Utrzymujący się od roku brak stabilności politycznej i gospodarczej na Ukrainie powoduje utrzymanie się niepewności co do wypłacalności państwa ukraińskiego. Ryzyko to jest znaczące i może spowodować ograniczenia wymienialności hrywny jako waluty funkcjonalnej w spółce VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.. Obecna dewaluacja hrywny spowodowała, że założenia dotyczące zyskowności i przyszłe możliwości zostały zweryfikowane negatywnie. Rozwój spółki jest obecnie ograniczany do obszarów zachodniej Ukrainy, w której nie są prowadzone działania wojenne. Grupa jednocześnie podtrzymuje, że nie zamierza wycofać się z działalności na Ukrainie, będzie nadal rozwijać podmiot.

Dnia 9 kwietnia 2015 roku VOTUM S.A. nabyła 533 nowo utworzonych udziałów w spółce BOBAT sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 PLN (sto złotych) każdy i łącznej wartości 53 300 PLN. Udziały stanowią 63,99% kapitału i uprawniają do 63,99% głosów na zgromadzeniu wspólników BOBAT. Nabycie udziałów zostało sfinansowane ze środków własnych. Zidentyfikowano wartość firmy na poziomie 20 tys. zł.

Nota 13. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa Kapitałowa nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.

Nota 14. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

Grupa Kapitałowa posiada inwestycje w jednostkach powiązanych wycenianych metodą praw własności spółkę Protecta s.a. z siedzibą we Włocławku. W dniu 18 czerwca 2015 roku VOTUM nabyła 720 udziałów o wartości nominalnej 500 (pięćset złotych) PLN każdy udział o łącznej wartości 360 000 PLN. Udziały stanowią 36,00 % kapitału i uprawniają do 36% głosów na zgromadzeniu wspólników. Nabycie udziałów zostało sfinansowane ze środków własnych.

Wybrane dane finansowe	31.12.2015
Aktywa trwałe	524
Aktywa obrotowe	304
Suma aktywów	828

Wybrane dane finansowe	31.12.2015
Kapitał własny	-529
Kapitał podstawowy	1 000
Kapitał zapasowy	850
Zysk (strata) z lat ubiegłych	- 2 272
Zysk (strata) netto	- 107
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 357
Suma pasywów	828

Wybrane dane finansowe	31.12.2015
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	995
Koszty działalności operacyjnej	1 053
Zysk (strata) działalności operacyjnej	-47
Zysk (strata) netto	-107

Nota 15. AKCJE / UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH NIE OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ

Grupa Kapitałowa nie posiada akcji/udziałów w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją.

Nota 16. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	2
Kaucje gwarancyjne zdeponowane w banku	97	42
RAZEM	97	44

Nota 17. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Na dzień bilansowy wartość pozycji wynosi 60 tys. PLN, jest to opcja na nabycie udziałów w spółce Consierge sp. z o.o.. Opcja została wyceniona w oparciu o umowę warunkową nabycia udziałów. Termin realizacji opcji : 30 listopada 2016r.

Nota 18. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

Grupa Kapitałowa nie posiada aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy na dzień bilansowy oraz na dzień porównywalny.

Nota 19. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Inwestycje długoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
Pożyczki udzielone, w tym:	302	237
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	241	161
Inne	-	-
RAZEM	302	237

Inwestycje krótkoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
Pożyczki udzielone, w tym:	768	468
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	304	26
Instrumenty finansowe utrzymane do terminu wymagalności	-	-
RAZEM	768	468

Nota 20. INNE AKTYWA FINANSOWE

Grupa Kapitałowa nie posiada pozycji innych aktywów finansowych na dzień bilansowy.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Grupa Kapitałowa nie posiada inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności na dzień bilansowy oraz na dzień porównywalny.

Zmiana stanu instrumentów finansowych

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

01.01.– 31.12.2015	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe
Stan na początek okresu	-	-	-	705	250	4601
Zwiększenia	-	-	-	962	24	1 855
Zakup akcji	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	962	-	-
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	279
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	24	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	1576
Zmniejszenia	-	-	-	597	91	1511
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	597	-	-
Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	655
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	91	-
Spłata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	856
Stan na koniec okresu	-	-	-	1 070	183	4 945

01.01.– 31.12.2014	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe
Stan na początek okresu	-	-	-	601	94	5626
Zwiększenia	-	-	-	636	156	521
Zakup akcji	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	636	-	-
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	156	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	521
Zmniejszenia	-	-	-	532	-	1546
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-
Splata pożyczek udzielonych	-	-	-	532	-	-
Splata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	864
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	-	-
Splata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	682
Stan na koniec okresu	-	-	-	705	250	4601

Instrumenty zabezpieczające wartość godziwą

Grupa Kapitałowa nie posiada instrumentów zabezpieczających wartość godziwą na dzień bilansowy oraz na dzień porównywalny.

Instrumenty pochodne zabezpieczające wartość godziwą

Grupa Kapitałowa nie posiada instrumentów pochodnych zabezpieczających wartość godziwą na dzień bilansowy oraz na dzień porównywalny.

Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne

Grupa Kapitałowa nie posiada instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne na dzień bilansowy oraz na dzień porównywalny.

Należności długoterminowe

	31.12.2015	31.12.2014
Pożyczki udzielone	1 070	237
inne należności długoterminowe	-	-
Suma netto udzielonych pożyczek	1 070	237

Udzielone pożyczki

	31.12.2015	31.12.2014
Udzielone pożyczki brutto, w tym:	1 114	743
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej (wraz z zarządzającymi spółek zależnych)	545	187
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	44	38
Suma netto udzielonych pożyczek	1 070	705
- długoterminowe	302	237
- krótkoterminowe	768	468

Udzielone pożyczki, w tym dla Zarządu

Pożyczkobiorca	Wartość wg umowy	Wartość bilansowa netto	Odpis aktualizujący	Termin spłaty	Efektywna stopa procentowa	Zabezpieczenia
osoba fizyczna	8	6	-	2016-07-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	5	2	-	2016-03-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	5	5	-	2016-06-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	2	-	2016-11-30	WIBOR + 2%	
Bartoszewicz Piotr	200	170	-	2017-01-05	WIBOR + 2%	zabezpieczenie na akcjach
osoba fizyczna	15	6	-	2016-03-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	20	20	-	2016-12-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	10	-	5	2014-12-31	WIBOR + 1%	weksel in blanco
osoba fizyczna	4	-	-	2012-04-30	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	1	-	1	1900-01-00	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	8	1	-	2016-01-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	6	2	-	2016-03-31	WIBOR + 2%	
Dream Team	9	10	-	2016-07-01	WIBOR + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	6	6	-	2016-12-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	7	6	-	2016-11-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	3	2	-	2016-02-29	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	8	3	-	2016-04-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	3	-	3	2015-10-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	20	-	7	2013-07-31	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	5	5	-	2016-05-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	6	5	-	2016-09-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	1	1	-	2016-03-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	6	2	-	2016-09-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	13	8	-	2017-03-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	13	2	-	2017-03-31	WIBOR + 2%	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

osoba fizyczna	6	6	-	2016-06-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	11	-	2	2015-09-01	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	3	-	-	2016-01-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	35	21	-	2016-06-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	7	10	-	2016-08-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	4	-	1	2013-12-31	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	10	-	12	2012-02-29	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	20	13	-	2017-01-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	35	23	-	2017-12-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	5	3	-	2016-04-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	0	2	2014-02-28	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	15	7	-	2016-05-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	0	2	2013-11-30	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	2	0	2	2015-12-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	13	9	-	2016-08-01	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	5	4	-	2016-01-01	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	2	-	2016-09-30	WIBOR + 2%	zabezpieczenie na akcjach
osoba fizyczna	5	3	-	2016-08-31	WIBOR + 2%	
Samul Dariusz	145	72	-	2017-05-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	1	-	2016-04-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	6	-	5	2013-06-30	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	25	18	-	2017-01-31	WIBOR + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	50	34	-	2016-08-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	2	-	-	2015-06-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	140	85	-	2018-06-10	WIBOR + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	20	13	-	2016-12-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	3	3	-	2016-10-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	100	62	-	2016-11-30	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	10	9	-	2017-01-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	15	12	-	2017-03-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	30	23	-	2016-08-31	WIBOR + 2%	
osoba fizyczna	8	-	2	2013-04-30	WIBOR + 1%	
osoba fizyczna	15	5	-	2015-12-31	WIBOR + 2%	
Krupa Bartłomiej	340	303	-	2020-05-15	WIBOR + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	16	9	-	2018-01-31	WIBOR + 2%	

DSA FG Slovensko a.s.	42	46	-	-	5%
osoba fizyczna	9	10	-	2016-06-30	8%
Razem Pożyczki	1 544	1 070	44		

Nota 21. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	-	-
Półprodukty i produkty w toku	30	141
Produkty gotowe	-	-
Towary	-	-
Zapasy brutto	30	141
Odpis aktualizujący stan zapasów	30	141
Zapasy netto	-	-

Zapasy stanowiące zabezpieczenie

W Grupie Kapitałowej nie występowały zapasy które stanowiły zabezpieczenie w okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym.

Analiza wiekowa zapasów w okresie od 01.01.2015 – 31.12.2015 r.

W Grupie Kapitałowej nie wystąpiły zapasy które posiadałyby okres zalegania.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

W Grupie Kapitałowej dokonano odpisu aktualizującego na produkcję w toku w kwocie 2 tys. zł.

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkty w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 31.12.2014 roku	-	141	-	-	-
Zwiększenia w tym:	-	2	-	-	-
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi	-	2	-	-	-
- przemieszczenia	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	113	-	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	-	113	-	-	-
- wykorzystanie odpisów	-	-	-	-	-
- przemieszczenia	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2015 roku	-	30	-	-	-

Nota 22. UMOWA O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

W Grupie Kapitałowej w okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie występowały umowy na usługę budowlaną.

Nota 23. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Należności handlowe	9 925	9 072
- od jednostek powiązanych nie objętych konsolidacją	50	27
- od pozostałych jednostek	9 875	9 045
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	1448	774
Należności handlowe brutto	11 373	9 846

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 1448 tysięcy PLN (2014: 774 tysięcy PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności

Zmiana stanu odpisów aktualizujących	01.01.2015-31.12.2015	31.12.2014
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na początek okresu	774	571
Zwiększenia, w tym:	680	20
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	680	246
- dowiezanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	6	43
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	32
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	3	-
- zakończenie postępowań	4	11
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na koniec okresu	1 448	774
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na początek okresu	38	11
Zwiększenia, w tym:	13	31
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	13	31
- dowiezanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	8	4
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	8	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	4
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na koniec okresu	43	38
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na początek okresu	-	-
Zwiększenia, w tym:	-	-
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	-	-

- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	-
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na koniec okresu	-	-
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	1491	812

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	Należności handlowe	31.12.2015	31.12.2014
Jednostki powiązane nie konsolidowane		50	38
0-60		50	38
61-90		-	-
91-180		-	-
181-360		-	-
powyżej 360		-	-
przeterminowane		-	-
Należności handlowe brutto od jednostek powiązanych		50	38
Jednostki pozostałe		11 323	9 808
0-60		8 725	8 127
61-90		-	-
91-180		-	-
181-360		-	-
powyżej 360		-	-
przeterminowane		2 598	1 681
Należności handlowe brutto od pozostałych jednostek		11 323	9 808
Należności handlowe brutto		11 373	9 846
odpis aktualizujący wartość należności		1 448	774
Należności handlowe netto		9 925	9 072

Przeterminowane należności handlowe

Wyszczególnienie	Razem	Nie przetermi- nowane	Przeterminowanie w dniach				
			<60 dni	61–90 dni	91–180 dni	181–360 dni	>360 dni
Jednostki powiązane nie objęte konsolidacją							
należności brutto	50	50	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-	-
należności netto	50	50	-	-	-	-	-
Jednostki pozostałe							
należności brutto	11 323	8 725	293	267	366	224	1 448
odpisy aktualizujące	1 448	-	-	-	-	-	1 448
należności netto	9 875	8 725	293	267	366	224	-
Ogółem							
należności brutto	11 373	8 775	293	267	366	224	1 448
odpisy aktualizujące	1 448	-	-	-	-	-	1 448
należności netto	9 925	8 775	293	267	366	224	-

Należności handlowe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2014	
	w walucie	przeliczone w PLN	w walucie	przeliczone w PLN
PLN	9 011	9 011	7 996	7 996
EURO	-	-	19	81
CZK	5 797	914	6 546	995
UAH	-	-	-	-
Razem	-	9 925	-	9 072

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Należności handlowe skierowane na drogę postępowania sądowego	66	30
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	66	30
Należności handlowe brutto	-	-

Nota 24. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe należności, w tym:	1 620	1 334
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	-	-
- z tytułu ceł	-	-
- z tytułu ubezpieczeń	-	-
- zaliczki na dostawy	376	545
- z tytułu zbycia aktywów trwałych	-	-
- należności ZFŚS	-	-
- z tytułu emisji akcji	-	-
- VAT	1 075	695
- inne	169	94
Odpisy aktualizujące wartość należności pozostałych	-	-
Pozostałe należności brutto	1 620	1 334

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe należności, w tym:	1 620	1 334
- od jednostek powiązanych	-	-
- od jednostek pozostałych	1 620	1 334
Odpisy aktualizujące wartość należności pozostałych	-	-
Pozostałe należności brutto	1 620	1 334

Pozostałe należności skierowane na drogę postępowania sądowego

	31.12.2015	31.12.2014
Należności skierowane na drogę postępowania sądowego brutto	-	-
Odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności krótkoterminowe skierowane na drogę sądową netto razem	-	-

Nota 25. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.12.2015	31.12.2014
- ubezpieczenia majątkowe	54	59
- prenumerata czasopism	7	17
- pozyskanie kapitału	-	-
- kampanie i projekty reklamowe	-	5
- usługi serwisowe	112	67
- rozliczenie kosztów szkody rzeczowe	4 127	195
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe	23	15
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 323	358

Nota 26. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	11 231	13 478
kasa	70	125
rachunki bankowe	11 161	13 352
Inne środki pieniężne:	-	-
Środki pieniężne w drodze	-	-
Lokaty overnight	-	-
Lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	-	-
Naliczone odsetki od lokat krótkoterminowych o okresie realizacji do 3 m-cy	-	-
Inne aktywa pieniężne:	-	2
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	-	-
Razem	11 231	13 480

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 11 231 tysięcy PLN (31 grudnia 2014 roku: 13 480 tysięcy PLN).

	31.12.2015	31.12.2014
Gwarancje bankowe / kaucje	97	51
Poręczenie	-	-
Razem	97	51

Dnia 27 września 2014 roku ING Bank Śląski udostępnił w ramach rachunku bieżącego linię kredytową jednostce dominującej na okres 2 lat. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi w wysokości 1 mln. PLN.

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne ZFŚŚ	39	12
Dostępne, niewykorzystane środki pieniężne w ramach kredytu obrotowego	1 000	1 000
Razem	1 039	1 012

Nota 27. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy – struktura

Seria/emisja rodzaj akcji	rodzaj uprzywilejowa nia akcji	rodzaj ograniczenia praw do akcji	liczba akcji	wartość jednostkowa	wartość serii wg wartosci nominalnej	sposób pokrycia	data rejestracji
Seria A	brak	brak	10 000 000	0,10	1 000 000	gotówka	14.10.2005
Seria B	brak	brak	2 000 000	0,10	200 000	gotówka	28.12.2011

Akcje serii A oraz serii B nie są uprzywilejowane.

Kapitał zakładowy – struktura na 31.12.2015 cd.

Akcjonariusze	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA (%)
DSA Financial Group S.A.	5 706 000	570 600,00	47,55%	5 706 000	47,55%
Nolmanier Limited	704 702	70 470,20	5,87%	704 702	5,87%
Andrzej Dadełto Quercus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	707 000	70 700,00	5,89%	707 000	5,89%
	1 073 587	107 358,70	8,95%	1 073 587	8,95%
Crewland Ltd	964 106	94 410,60	8,03%	964 106	8,03%
Akcjonariusze mniejszościowi	2 844 605	284 460,5	23,71%	2 844 605	23,71%
Razem	12 000 000	1 200 000	100%	12 000 000	100%

Struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio powyżej 5% udziału w kapitale zakładowym.

Zmiana stanu kapitału zakładowego

zmiana stanu kapitału zakładowego	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał zakładowy na początek okresu	1 200	1 200
Zwiększenia, z tytułu:	-	-
-podniesienie kapitału podstawowego	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-
- hiperinflacja	-	-
Kapitał zakładowy na koniec okresu	1 200	1 200

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 PLN i zostały w pełni opłacone

Nota 28. KAPITAŁ ZAPASOWY

W skład kapitału zapasowego wchodzi 13 726 tys. zł jako nadwyżka wynikająca z podwyższenia kapitału podstawowego poprzez emisję akcji. Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 6 488 tys. zł, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 786 tys. zł. Ponadto kapitał zapasowy powstał z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych w kwocie 1 085 tys. zł, a także z nadwyżek z podziału zysku ponad wymagany ustawowo odpis w kwocie 6153 tys. zł.

Nota 29. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Nie występują.

Saldo pozostałych kapitałów na dzień bilansowy

	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał zapasowy	13 726	11 595
Kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
Pozostałe kapitały	-	-
Kapitał rezerwowy	-	-
Akcje własne (-)	-	-
RAZEM	13 726	11 595

Zmiana stanu kapitałów

	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy	Akcje własne	Razem
Stan na dzień 01.01.2015 r.	11 595	-	-	-	-	11 595
Zwiększenia w okresie:	2 131	-	-	-	-	2 131
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
rozliczenie transakcji objęcia podwyższenia w VOTUM-RehaPlus S.A.	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	2 131	-	-	-	-	2 131
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników	-	-	-	-	-	-
Nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną (Agio)	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia w okresie:	-	-	-	-	-	-
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	-	-	-	-	-	-
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników	-	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2015 r.	13 726	-	-	-	-	13 726
Stan na dzień 01.01.2014 r.	11 459	-	-	-	-	11 459
Zwiększenia w okresie:	136	-	-	-	-	136
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	136	-	-	-	-	136
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników	-	-	-	-	-	-
nadwyżka wartości emisyjnej na wartości nominalną (Agio)	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia w okresie:	-	-	-	-	-	-
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	-	-	-	-
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty	-	-	-	-	-	-
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	-	-	-	-	-	-
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników	-	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2014 r.	11 595	-	-	-	-	11 595

Nota 30. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY

Niepodzielony wynik obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy:

	31.12.2015	31.12.2014
kwoty zawarte w pozycji niepodzielony wynik niepodlegające wypłacie w formie dywidendy	-4 206	-3 142
-straty spółek zależnych	-3 994	-2 930
- strata z tyt. udziału w podwyższeniu kapitału spółki zależnej	-114	-114
- strata z tyt. zmiany udziału w kapitale spółki zależnej	-98	-98
Razem	-4 206	-3 142

Nota 31. KAPITAŁ PRZYPADAJĄCY NA AKCJONARIUSZY NIEKONTROLUJĄCYCH

	31.12.2015	31.12.2014
Na początek okresu	137	184
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	-23	-14
Nabycie spółki	-	-
Wniesienie kapitału przez udziałowców mniejszości w jednostkach zależnych	34	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	-	-
Udział w wyniku jednostek zależnych	18	-33
Na koniec roku	166	137

Nota 32. KREDYTY I POŻYCZKI

	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Kredyty bankowe	3 252	3 700
Pożyczki	-	-
- od Zarządu i Rady Nadzorczej	-	-
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	3 252	3 700
- długoterminowe	2 601	3 083
- krótkoterminowe	651	617

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	651	617
Kredyty i pożyczki długoterminowe	2 601	3 083
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	1 368	1 233
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	1 233	1 234
- płatne powyżej 5 lat	-	616
Kredyty i pożyczki razem	3 252	3 700

Długoterminowe zobowiązania wynikają głównie z kredytu bankowego zawartego przez PCR F VOTUMS.A.

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2015

Nazwa banku/ pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
--	--	--------------------------------------	------------------------------	---------------	----------------

ING Bank Śląski S.A. kredyt na finansowanie inwestycji*	4 000	3 083	WIBOR 1M+0,9%, opcja IRS 4,18%	31.12.2020	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym**	1 000	-	WIBOR 1M+1,2%	-	-
ŠkoFIN***	234	169		03.06.2018	-
Razem	5 234	3 252	-	-	-

*Kredyt ten dotyczy PCR F VOTUMS.A. i nabycia i przebudowy nieruchomości w której obecnie spółka prowadzi działalność operacyjną.

**Kredyt w rachunku bieżącym jest uruchamiany automatycznie w momencie braku środków pieniężnych na rachunku podstawowym jednostki dominującej VOTUM S.A. W przypadku wpływu środków pieniężnych w pierwszej kolejności spłacane jest zadłużenie.

***Kredyt na nabycie aut

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2014

Nazwa banku/ pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski S.A. kredyt na finansowanie inwestycji	4 400	3 700	WIBOR 1M+0,9%	22.08.2014	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym	1 000	-	WIBOR 1M+1,2%	-	-
Razem	5 400	3 700	-	-	-

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2014	
	wartość w walucie	wartość w PLN	wartość w walucie	Wartość w PLN
PLN	3 251	3 083	3 700	3 700
CZK	1 065	169	-	-
Kredyty i pożyczki razem	X	3 252	3 700	3 700

Nota 33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

	31.12.2015	31.12.2014
zobowiązania leasingowe	1 694	953
obligacje	-	-
zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	184	250
Instrumenty zabezpieczające wartość godziwą	-	-
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	-	-
Inne	-	-
Razem zobowiązania finansowe	1 878	1 204
- długoterminowe	1 134	687
- krótkoterminowe	744	517

Zobowiązania leasingowe

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania leasingowe krótkoterminowe	744	517
Zobowiązania leasingowe długoterminowe, w tym:	950	436
- od roku do pięciu lat	950	436
- powyżej pięciu lat	-	-
Zobowiązania leasingowe razem	1 694	953

Nota 34. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Grupa Kapitałowa posiada inne zobowiązania długoterminowe stanowią one gwarancje z tyt. należytego wykonania umowy.

Nota 35. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE

Zobowiązania handlowe

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania handlowe	13 151	12 288
- wobec jednostek powiązanych	60	47
- wobec jednostek pozostałych	13 091	12 241

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przetermi- nowane	Przeterminowanie, lecz ściągalne w dniach				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 –180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015							
Wobec jednostek powiązanych	60	60	-	-	-	-	-
Wobec jednostek pozostałych	13 091	13 091	-	-	-	-	-
31.12.2014							
Wobec jednostek powiązanych	47	47	-	-	-	-	-
Wobec jednostek pozostałych	12 241	12 241	-	-	-	-	-

Grupa Kapitałowa na bieżąco spłaca zobowiązania handlowe. Zobowiązania te posiadają 14 dniowy termin płatności wynikający z zawieranych przez Spółki z Grupy umów.

Nota 36. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych:	2 301	2 023
<i>Podatek VAT</i>	1 431	1 277
<i>Podatek zryczałtowany u źródła</i>	-	-
<i>Podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	245	210
<i>Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)</i>	417	521
<i>Opłaty celne</i>	-	-
<i>Akcyza</i>	-	-
<i>Pozostałe</i>	208	15
Pozostałe zobowiązania:	1 097	798
<i>Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń</i>	880	733
<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>	-	-
<i>Zobowiązania wobec wspólnego przedsięwzięcia</i>	-	-
<i>Inne zobowiązania</i>	217	65
<i>Rozliczenia międzyokresowe bierne</i>	-	-
Razem pozostałe zobowiązania	3 398	2 821

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowanie, lecz ściągalne w dniach				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	> 360 dni
31.12.2015							
Wobec jednostek powiązanych	-	-	-	-	-	-	-
Wobec jednostek pozostałych	3 398	3 398	-	-	-	-	-
31.12.2014							
Wobec jednostek powiązanych	-	-	-	-	-	-	-
Wobec jednostek pozostałych	2 821	2 821	-	-	-	-	-

Nota 37. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Ponadto Fundusz posiada rzeczowe aktywa trwałe. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

	31.12.2015	31.12.2014
ZFŚS	9	12
Razem	9	12

	31.12.2015	31.12.2014
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	35
Pożyczki udzielone pracownikom	23	43
Środki pieniężne	22	6
Zobowiązania z tytułu Funduszu	50	17
Saldo po skompensowaniu	-5	67
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	164	128

Zobowiązania inwestycyjne

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2015r..

Nota 38. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań warunkowych oraz poręczeń.

Nota 39. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Grupa Kapitałowa nie posiada należności z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją sprzedaży.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2014	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	889	744	557	517
W okresie od 1 do 5 lat	946	950	473	436
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	1 835	1 694	1 030	953
Przyszły koszt odsetkowy	141	x	77	X
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	1 694	1 694	953	953
- krótkoterminowe	x	744	x	517
- długoterminowe	x	950	x	436

Umowy leasingu finansowego na dzień 31.12.2015 r.

Przedmioty leasingu na dzień 31.12.2015 r.

Finansujący	Numer umowy	Wartość początkowa	Wartość początkowa (waluta)	Oznaczenie waluty	Termin zakończenia umowy	Wartość zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego	Warunki przedłużenia umowy lub możliwość zakupu	Ograniczenia wynikające z umowy
Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.	SKODA ROOMSTER MPV Active 1,6/66 kW	54	54	PLN	30-09-2017	26	opcja wykupu	-
Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.	SKODA ROOMSTER MPV Active 1,6/66 kW	52	54	PLN	30-09-2017	45	opcja wykupu	-
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	6232870-1213-02117	38	38	PLN	2016-03-29	3	opcja wykupu	-
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	6232870-1213-02119	38	38	PLN	2016-03-29	3	opcja wykupu	-
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	6232870-1213-02120	38	38	PLN	2016-03-29	3	opcja wykupu	-
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	6232870-1213-08603	38	38	PLN	2016-11-15	10	opcja wykupu	-
Xerox Polska Sp. z o.o.	RD 0858/1	21	21	PLN	2017-10-31	15	opcja wykupu	-
ASSET WALDEMAR ORLIK Sp. j.	umowa dzierżawy z 20-11-2014 r.	23	23	PLN	2016-12-20	11	opcja wykupu	-
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	919653/2015/OPER/WR2 C	38	38	PLN	2018-02-28	26	opcja wykupu	-
Xerox Polska Sp. z o.o.	RD 1030/1	21	21	PLN	2018-04-30	17	opcja wykupu	-
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	842182/2015/OPER/JASC	36	36	PLN	2018-08-31	31	opcja wykupu	-
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	942183/2015/OPER/JASC	36	36	PLN	2018-08-31	31	opcja wykupu	-
VOLKSWAGEN LEASING GMBH SP. Z O.O.	6232870-1415-03037	123	123	PLN	2019-12-31	121	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/01/0006	59	59	PLN	2016-01-30	1	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/01/0005	59	59	PLN	2016-01-30	1	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/01/0004	59	59	PLN	2016-01-30	1	opcja wykupu	-
Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o.	6013916-1213-00775	82	82	PLN	2016-01-30	3	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/02/0001	27	27	PLN	2016-01-31	1	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz	B/O/WR/2013/01/0002	60	60	PLN	2016-01-30	2	opcja wykupu	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Leasingowy S.A. Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	L/O/WR/2013/03/0005	27	27	PLN	2016-03-31	2	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	UMOWA NR L/O/WR/2013/06/0033	69	69	PLN	2016-07-31	13	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/11/0001	39	39	PLN	2016-12-31	11	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2013/12/0020	47	47	PLN	2016-12-31	13	opcja wykupu	-
Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o. Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	6013916-1213-09386	172	172	PLN	2016-12-31	49	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/02/0004	75	75	PLN	2017-01-31	23	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/02/0021	36	36	PLN	2017-01-31	11	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/04/0001	33	33	PLN	2017-04-30	12	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/04/0035	24	24	PLN	2017-04-30	9	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/11/0021	292	292	PLN	2017-11-30	152	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/12/0010	28	28	PLN	2017-11-30	15	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	B/O/WR/2014/12/0033	32	32	PLN	2017-11-30	17	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195766/2015	56	56	PLN	2018-03-30	40	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195742/2015	246	246	PLN	2018-04-30	179	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195779/2015	95	95	PLN	2018-04-30	69	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195776/2015	95	95	PLN	2018-04-30	69	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195777/2015	95	95	PLN	2018-04-30	69	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195762/2015	49	49	PLN	2018-04-30	36	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195756/2015	49	49	PLN	2018-04-30	36	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/195765/2015	49	49	PLN	2018-04-30	36	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/199599/2015	49	49	PLN	2018-05-30	37	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/199600/2015	49	49	PLN	2018-05-30	37	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/199604/2015	49	49	PLN	2018-05-30	37	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/207831/2015	49	49	PLN	2018-09-30	42	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/207835/2015	49	49	PLN	2018-09-30	42	opcja wykupu	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/207839/2015	49	49	PLN	2018-09-30	42	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/209594/2015	49	49	PLN	2018-10-30	43	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/209599/2015	49	49	PLN	2018-10-30	43	opcja wykupu	-
Mleasing Sp. o.o.	VOTUM/WA/209597/2015	49	49	PLN	2018-10-30	43	opcja wykupu	-
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	L/O/WR/2015/12/0008	150	150	PLN	2018-11-30	116	opcja wykupu	-
Suma		3101				1694		

Wartość netto środków trwałych w leasingu w odniesieniu do grup aktywów						
Wyszczególnienie	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem	
Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.	-	-	40	-	40	
Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.	-	-	48	-	48	
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	-	-	3	-	3	
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	-	-	3	-	3	
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	-	-	3	-	3	
VOLKSWAGEN POLSKA SP. Z O.O.	-	-	10	-	10	
Xerox Polska Sp. z o.o.	-	15	-	-	15	
ASSET WALDEMAR ORLIK Sp. j.	-	11	-	-	11	
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	-	-	26	-	26	
Xerox Polska Sp. z o.o.	-	17	-	-	17	
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	-	-	31	-	31	
GETIN Leasing Spółka Akcyjna 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna	-	-	31	-	31	
VOLKSWAGEN LEASING GMBH SP. Z O.O.	-	-	121	-	121	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	23	-	23	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	23	-	23	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	23	-	23	
Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o.	-	-	33	-	33	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	11	-	11	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	1	-	-	1	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	-	-	-	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	23	-	-	23	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	-	-	-	
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	-	-	-	-	
Volkswagen Leasing Polska Sp. z	-	-	-	-	-	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

o.o.	-	91	-	91
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	27	-	27
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	2	-	2
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	4	-	4
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	10	-	10
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	188	-	188
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	13	-	13
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	15	-	15
Mleasing Sp. o.o.	-	-	49	49
Mleasing Sp. o.o.	-	-	217	217
Mleasing Sp. o.o.	-	-	82	82
Mleasing Sp. o.o.	-	-	82	82
Mleasing Sp. o.o.	-	-	82	82
Mleasing Sp. o.o.	-	-	43	43
Mleasing Sp. o.o.	-	-	43	43
Mleasing Sp. o.o.	-	-	43	43
Mleasing Sp. o.o.	-	-	44	44
Mleasing Sp. o.o.	-	-	44	44
Mleasing Sp. o.o.	-	-	44	44
Mleasing Sp. o.o.	-	-	47	47
Mleasing Sp. o.o.	-	-	47	47
Mleasing Sp. o.o.	-	-	47	47
Mleasing Sp. o.o.	-	-	48	48
Mleasing Sp. o.o.	-	-	48	48
Mleasing Sp. o.o.	-	-	48	48
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	-	144	-	144
Suma	-	470	1 578	2 048

Nota 40. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW

	31.12.2015	31.12.2014
Dotacje	204	204
dotacje z PARP	204	204
Przychody przyszłych okresów	149	151
Zapłacone z góry świadczenia, które będą wykonane w następnym okresie sprawozdawczym	149	141
Inne	-	10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	353	355
- długoterminowe	166	214
- krótkoterminowe	187	141

Wyszczególnienie	Data otrzymania dofinansowania	Wartość dofinansowania	Kwota pozostała do rozliczenia	Data zakończenia rozliczania dofinansowania
Dotacja PARP Umowa o dofinansowanie nr UDA-POIG.08.02.00-02-003/08-00	2008-12-30	450	-	2020
Dotacje razem		450	-	-

Termin „dotacja z PARP” dotyczy poniesionych nakładów, objętych dofinansowaniem na zintegrowany system Pyton, który służy do obsługi spraw klientów prowadzonych przez Grupę Kapitałową.

Nota 41. REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	35	5
Rezerwy na nagrody, premie	10	44
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	289	201
Rezerwy na pozostałe świadczenia	-	-
pozostałe	-	-
Razem, w tym:	334	250
- długoterminowe	35	5
- krótkoterminowe	299	245

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie dokonanych szacunków określiła, że kwota wypłaty może sięgnąć 35 tys. zł, w związku z tym utworzono rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Główne założenia przyjęte przez Grupę na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2015	31.12.2014
wskaźnik rotacji pracowników (%)	0,1%	0,1%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	0,20%	0,20%

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody, premie	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2015	5	44	201	-	-	250
Utworzenie rezerwy	30	37	346	-	-	413
Koszty wypłaconych świadczeń	-	70	189	-	-	259
Rozwiązanie rezerwy	-	-	70	-	-	70
Stan na 31.12.2015, w tym	35	11	288	-	-	334
- długoterminowe	35	-	-	-	-	35
- krótkoterminowe	-	11	288	-	-	299

W przypadku kluczowych pracowników nie istnieją warunki umowne, które wskazywałyby na wymóg tworzenia rezerw lub zobowiązań warunkowych z tytułu odejścia/odprawy.

Nota 43. POZOSTAŁE REZERWY

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014
Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	-	-
Rezerwy na zobowiązania handlowe	1 602	1 342
Premie	-	-
pozostałe	34	28
Razem, w tym:	1 636	1 370
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	1 636	1 370

Zmiana stanu rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwy na zobowiązania handlowe	Premie	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2015	-	1 342	-	28	1 370
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	21 121	-	483	21 604
Wykorzystane	-	20 850	-	475	21 325
Rozwiązane	-	13	-	-	13
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Korekta stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2015, w tym	-	1 600	-	36	1 636
- długoterminowe	-	-	-	-	-
- krótkoterminowe	-	1 600	-	36	1 636

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty

W Grupie Kapitałowej nie tworzy się rezerw na naprawy gwarancyjne oraz zwroty, bowiem spółki nie wykonują usług oraz sprzedaży towarów, które miałyby charakter zwrotny lub wymagałyby napraw gwarancyjnych.

Rezerwa na zobowiązania handlowe

W Grupie Kapitałowej tworzy się rezerw na zobowiązania handlowe. W przeważającej wartości są to bieżące zobowiązania.

Rezerwa na premie

W Grupie Kapitałowej tworzy się rezerwy na premie wynikające z decyzji i regulaminów wynagradzania.

Rezerwa restrukturyzacyjna

W spółkach z Grupy Kapitałowej nie przeprowadzano restrukturyzacji.

Nota 44. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zarząd Grupy określa jako niskie ryzyko rynkowe związane ze zmianą stóp procentowych. Występujące pożyczki i należności oraz zobowiązania dotyczą podmiotów zależnych z siedzibami w Czechach i na Ukrainie, gdzie walutami funkcjonalnymi dla tych podmiotów jest odpowiednio korona czeska oraz hrywna. Wpływ na działalność Grupy może mieć jedynie potencjalna zmiana kursu walutowego, który po przeliczeniu będzie wpływał na wynik grupy. Wynik netto Votum Centrum Odškodnieni, a.s. stanowi -58 tys. straty netto. Zmiana o 1% kursu waluty wpłynie na wynik netto Grupy Kapitałowej +/-1tys.zł. W przypadku spółki VIDSHKODVANNIA obecna strata na poziomie 141tys.zł przy założeniu zmiany kursu waluty o 1% wpłynęłaby na wynik netto Grupy kapitałowej na poziomie +/- 2 tys.zł.

Stopień narażenia na ryzyko rynkowe

Aktywa i zobowiązania finansowe 31.12.2015	Stopień (wartość narażenia waluty w tys.	
	UAH	CZK
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	8	13 223
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	1 615	8 316
Instrumenty zabezpieczające – aktywa	-	-
Instrumenty zabezpieczające – pasywa	-	-

Aktywa i zobowiązania finansowe 31.12.2014	Stopień (wartość narażenia)	
	UAH	CZK
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	217	7 471
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	229	11 289
Instrumenty zabezpieczające – aktywa	-	-
Instrumenty zabezpieczające – pasywa	-	-

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie głównie z zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym. Udzielane pożyczki miały ustalone oprocentowanie o zmienną stopę procentową (WIBOR 1M lub EURIBOR 1M). Określając warunki oprocentowania na bazie WIBOR 1M Grupa Kapitałowa przenosi ryzyko stopy procentowej przy udzielaniu pożyczek na pożyczkobiorcę.

Kredyt, który jest wykorzystywany obecnie również oparty jest o zmienną stopę procentową. Zarząd Grupy na bieżąco analizuje ryzyko z płynnością finansową spółki PCFR VOTUMS.A. korzystającej z tego kredytu.

Grupa w 2015r. nie zawierała kontraktów zabezpieczających, bowiem charakter świadczonych usług nie jest oparty o kredyty kupieckie lub promesy w spłacie należności, zatem ryzyko nie wpływania stopy procentowej jest niskie.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych o 1% przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z oprocentowanymi aktywami i zobowiązaniami).

	31.12.2015		31.12.2014	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	1/-1	1/-1	7/-7	7/-7
- udzielone pożyczki	1/-1	1/-1	7/-7	7/-7
- należności z tyt. dostaw i usług	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym, koszcie, w tym	3/-3	3/-3	4/-4	4/-4
- otrzymane kredyty i pożyczki	3/-3	3/-3	4/-4	4/-4
- zobowiązani z tyt. dostaw i usług	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-

Ryzyko walutowe

Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostki z grupy sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Grupa sporadycznie zawiera transakcje, które mogą być narażone na ryzyko walutowe. Transakcje zawierane są z podmiotami należącymi do Grupy Kapitałowej, więc ryzyko walutowe w takich przypadkach jest niskie. Przychody osiągnięte przez spółki zależne w walucie innej niż funkcjonalnej niniejszego sprawozdania stanowią 7% przychodów Grupy Kapitałowej. Natomiast koszty operacyjne poniesione w walutach obcych (przez spółki zagraniczne) również stanowi około 8% kosztów Grupy. Zarząd Grupy określa jako niskie ryzyko walutowe, bowiem w przypadku spadku wartości waluty np. 10% wpływ na wynik wahałby się około 1%.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz kapitału własnego Grupy (z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward i zabezpieczeń inwestycji netto) na racjonalnie możliwe wahania kursu Korony Czeskiej oraz Hrywny przy założeniu niezmienności innych czynników.

rok zakończony na 31 grudnia 2015	UAH +1% / -1%		CZK +1% / - 1%	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	-	-	11/-11	11/-11
- udzielone pożyczki	-	-	1/-1	1/-1

- należności z tyt. dostaw i usług	-	-	10/-10	10/-10
- inne	-	-	-	-
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym, koszcie, w tym	3/-3	3/-3	25/-25	25/-25
- otrzymane kredytu i pożyczki	3/-3	3/-3	11/-11	11/-11
- zobowiązani z tyt. dostaw i usług	-	-	14/-14	14/-14
- inne	-	-	-	-

rok zakończony na 31 grudnia 2014	UAH +1% / -1%		CZK +1% / - 1%	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	wpływ na kapitał własny
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	1/-1	1/-1	8/-8	8/-8
- udzielone pożyczki	-	-	-	-
- należności z tyt. dostaw i usług	1/-1	1/-1	8/-8	8/-8
- inne	-	-	-	-
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym, koszcie, w tym	1/-1	1/-1	8/-8	8/-8
- otrzymane kredytu i pożyczki	1/-1	1/-1	-	-
- zobowiązani z tyt. dostaw i usług	-	-	8/-8	8/-8
- inne	-	-	-	-

Ryzyko cen towarów

W Grupie Kapitałowej nie dokonuje się transakcji na towarach więc jest to marginalne ryzyko.

Ryzyko kredytowe

Charakter sprzedawanych usług segmentu odszkodowawczego zawiera transakcje głównie na linii klient i Towarzystwo Ubezpieczeniowe. Polityka Grupy, w której przychód z wykonanej usługi jest określany mianem success fee oraz zasady związane z potrącaniem wynagrodzenia przez podmioty z grupy przed uprzednim przekazaniem do klienta, powoduje, że klienci nie korzystają z kredytów kupieckich. Wynika to z charakteru przepływów pieniężnych pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeniowym, spółką prowadzoną sprawę klienta i już samym klientem. Po wygranej sprawie Towarzystwo Ubezpieczeniowe wypłaca odszkodowanie podmiotowi który reprezentuje klienta. Następnie podmiot ten potrącając swoje należne wynagrodzenie (honorarium), przelewa uzyskane środki pieniężne do klienta. Taki proces przepływu gotówki zwiększa pewność płatności za wykonaną usługę, gdyż narażenie spółek z grupy działalności odszkodowawczej na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. Jedynie w przypadku, w którym Towarzystwo Ubezpieczeniowe wypłaca odszkodowanie bezpośrednio klientowi zachodzi ryzyko, że należność z tytułu wynagrodzenia może być zagrożona.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko ujawniona została w niniejszej notce.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego. Poziom zadłużenia kredytowego jest na poziomie ok. 3 mln. zł. Dotyczy on kredytu udzielonego przez Bank ING dla PCR F Votum S.A.. Ponadto Bank ING udzielił kredytu w rachunku bieżącym Votum S.A. na poziomie 1 mln. zł (obecne wykorzystanie linii wynosi 0zł). Koncentracja kredytowa z Bankiem ING nie stanowi istotnego ryzyka, bowiem Grupa Kapitałowa posiada na 31.12. środki pieniężne czterokrotnie przewyższające poziom zadłużenia.

wiekowanie

Wyszczególnienie	Razem	Nie przetermi- nowane	< 90 dni	91 –180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015						
Należności z tytułu dostaw i usług brutto	11 373	8 775	560	366	224	1 448
odpisy aktualizujące	1 448	-	-	-	-	1 448
Pozostałe należności	1 620	1 620	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 231	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
31.12.2014						
Należności z tytułu dostaw i usług brutto	9 846	8 165	413	232	262	774
odpisy aktualizujące	774	-	-	-	-	774
Pozostałe należności	1 334	1 334	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 480	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-

Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności oraz wewnętrznych procedur wspierających pracę narzędzia. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych, płatności zobowiązań handlowych oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Obecnie w Grupie spółka VOTUM S.A. posiada niewykorzystaną linię kredytową od wysokości 1 mln zł.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyskontowanych płatności.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ROCZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA OKRES 01.01.2015– 31.12.2015 R.
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Na żądanie	do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Pow. 5 lat
	31.12.2015				
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	651	2 649	-
Zamienne akcje uprzywilejowane	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	13 151	-	-	-	-
- od jednostek powiązanych	45	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	183	-
	31.12.2014				
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	617	3 083	-
Zamienne akcje uprzywilejowane	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	12 288	-	-	-	-
- od jednostek powiązanych	47	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	250	-

Nota 45. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Aktywa finansowe	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	Kategoria instrumentu finansowego
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	302	237	302	237	-	należności i pożyczki
- udzielone pożyczki	302	237	302	237	-	należności i pożyczki
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	11 545	10 406	11 545	10 406	-	należności i pożyczki
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (krótkoterminowe), w tym	60	-	60	-	-	aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- opcje na nabycie udziałów	60	-	60	-	-	aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	-	-	-	-	-	-
- pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń:	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe), w tym:	768	468	768	468	-	należności i pożyczki
- udzielone pożyczki	768	468	768	468	-	należności i pożyczki
- pozostałe	-	-	-	-	-	należności i pożyczki
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 231	13 480	11 231	13 480	-	-

*nie uwzględniając żadnego posiadanego zabezpieczenia ani innych elementów powodujących. Warunków kredytowania (np. porozumień dotyczących rozliczania w kwocie netto niekwalifikujących się do kompensaty zgodnie z MSR 32),

Zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Maksymalne narażenie na	Kategoria instrumentu finansowego
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014		

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	3 300	3 700	3 300	3 700	-	zobowiązania finansowe
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej*	2 601	3 083	2 601	3 083	-	zobowiązania finansowe
- długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	-	-	-	-	-	-
- kredyt w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	624	687	624	687	-	zobowiązania finansowe
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	950	437	950	437	-	zobowiązania finansowe
- pochodne instrumenty finansowe (opcja)	183	250	183	250	-	zobowiązania finansowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16 549	15 109	16 549	15 109	-	zobowiązania finansowe
Zobowiązania finansowe, w tym:	744	517	744	517	-	zobowiązania finansowe
- krótkoterminowe zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	744	517	744	517	-	zobowiązania finansowe

*Obejmują pożyczkę zabezpieczoną oprocentowaną wg stopy WIBOR 1M +0,9%, która została wykazana w bilansie według wartości godziwej w wyniku zastosowania omówionego poniżej zabezpieczenia wartości godziwej.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	31.12.2015		
	poziom 1	poziom 2	poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	60
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	184	-
Instrumenty zabezpieczające - aktywa	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające - pasywa	-	-	-

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	31.12.2014		
	poziom 1	poziom 2	poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	250	-
Instrumenty zabezpieczające - aktywa	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające - pasywa	-	-	-

Zabezpieczenia

Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Grupa Kapitałowa nie stosuje zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Grupa Kapitałowa nie stosuje zabezpieczeń wartości godziwej.

Nota 46. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, W związku ze znaczną nadpłynnością finansową Grupa zmieniła politykę dywidendy dla akcjonariuszy.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 35%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto. Projekcje związane z nakładami inwestycyjnymi w Grupie Kapitałowej pozwalają na podział dywidendy pośród akcjonariuszy. Wskaźnik dźwigni wynoszący 26% potwierdza, słuszność propozycji zarządu dotyczącej propozycji podziału zysku.

	31.12.2015	31.12.2014
Oprocentowane kredyty i pożyczki	3 251	3 700
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16 549	15 109
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 231	13 480

Zadłużenie netto	8 569	5 329
Zamienne akcje uprzywilejowane	-	-
Kapitał własny	24 690	21 892
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	24 690	21 892
Kapitał i zadłużenie netto	33 259	27 221
Wskaźnik dźwigni	26%	20%

Nota 47. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Grupa nie prowadzi programu akcji pracowniczych, w ramach którego przyznawane niezbywalne akcje lub opcje na akcje VOTUM S.A.

Nota 48. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy (informacje dotyczące zaległych zobowiązań i należności na koniec roku obrotowego przedstawione są w nocie 24 i 36):

Analiza odpisów aktualizujących należności od jednostek powiązanych została przedstawiona w nocie nr 22.

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
Jednostka dominująca	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
VOTUM S.A.	3 657	2 996	14 334	10 006	8 138	7 769	-	-	1 556	1 539	-	-
Jednostki zależne:	15 810	12 102	2 885	3 373	1 739	1 590	-	-	7 967	7 306	-	-
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	12 916	9 885	792	678	1 623	1 492	-	-	85	9	-	-
VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s.*	-	-	-	30	-	-	-	-	4	-	-	-
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	2	7	202	910	-	-	-	-	1 395	1 086	-	-
PCRF VOTUM S.A.	1 534	1 406	238	223	-	9	-	-	6 172	5 910	-	-
PCRF VOTUM S.A. s.k.	21	4	1 595	1 483	-	3	-	-	-	9	-	-
Votum Connect S.A.	996	770	48	39	85	86	-	-	238	132	-	-
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	-	30	1	10	-	-	-	-	1	160	-	-
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	10	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	331	-	-	-	30	-	-	-	7	-	-	-
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	65	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	115	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podmiot dominujący	-	7	-	37	-	-	-	-	-	5	-	-
Jednostki zależne od podmiotu dominującego	122	511	1 629	1 602	50	27	-	-	60	43	-	-
Wspólne przedsięwzięcia, w których jednostka dominująca jest wspólnikiem:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zarząd jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dariusz Czyż	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elżbieta Kupiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bartłomiej Krupa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcje z udziałem innych członków głównej kadry kierowniczej	12	7	-	-	-	4	-	-	-	38	-	-

Jednostka dominująca całej Grupy

VOTUM S.A.

Znaczący inwestor

DSA Financial Group S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku DSA Financial Group SA jest właścicielem 47,19% akcji zwykłych VOTUM S.A. (31 grudnia 2014: 46,35%).

Jednostka stowarzyszona

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała udział w jednostkach stowarzyszonych – w spółce Protecta sp. z o.o.

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Spółka jest współnikiem

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie uczestniczyła we wspólnych przedsięwzięciach, w których byłaby współnikiem.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W roku sprawozdawczym 2015 była udzielona pożyczka członkowi zarządu informacje opisane są w nocie 21.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W roku sprawozdawczym 2015 nie były dokonywane transakcje z udziałem członków zarządu poza udzielonymi pożyczkami opisanymi w nocie 21.

Nota 49. WYNAGRODZENIA WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ I RADY NADZORCZEJ

Wynagrodzenie kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu podmiotu dominującego, członkom Zarządu podmiotów zależnych, kluczowemu kierownictwu oraz członkom Rad Nadzorczych spółek z Grupy Kapitałowej

	funkcja	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014- 31.12.2014
Wynagrodzenie Członków Zarządu jednostki dominującej			
Dariusz Czyż	Prezes Zarządu	942	573
Bartłomiej Krupa	Wiceprezes Zarządu - Dyrektor Departamentu Prawnego	620	353
Elżbieta Kupiec	Członek Zarządu - Dyrektor Finansowy	347	224
Mirosław Greber*	Członek Zarządu	-	-
RAZEM		1 909	1 150
Wynagrodzenia członków Zarządów pozostałych spółek w Grupie Kapitałowej oraz kluczowej kadry kierowniczej		3 978	2 393
Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej			
Andrzej Dadełto	Przewodniczący Rady Nadzorczej	122	120
Andrzej Łebek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	14	2
Mirosław Greber	Członek Rady Nadzorczej	11	2
Anna Ludwig	Członek Rady Nadzorczej	8	1
Jerzy Krawczyk	Członek Rady Nadzorczej	11	2
RAZEM		166	127

*Objął funkcję 8 kwietnia 2016r.

Udziały wyższej kadry kierowniczej (w tym członków Zarządu) w programie akcji pracowniczych

W Grupie Kapitałowej nie realizuje się żaden program akcji pracowniczych.

Nota 50. ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie

	Przeciętne zatrudnienie	31.12.2015	31.12.2014
Zarząd		20	15
Administracja		148	108
Dział sprzedaży		22	14
Pion produkcji		140	139
Pozostali		8	9
RAZEM		338	285

Rotacja zatrudnienia

	Rotacja zatrudnienia	31.12.2015	31.12.2014
Liczba pracowników przyjętych		132	88
Liczba pracowników zwolnionych		79	54
RAZEM		53	34

Nota 51. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO

W Grupie Kapitałowej zidentyfikowano umowy leasingu operacyjnego związane z najmem powierzchni. Wartość zapłaconych w 2015r. opłat z tytułu najmu wyniosła 1 652 tys. zł. Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego wynosi:

- 936 tys. zł do roku;
- 2 912 tys. zł od roku do pięciu lat;
- 728 tys. rocznie za okresy powyżej pięciu lat.

Postanowienia umowne stosowane są dla typowych umów najmu oparte o stawkę wynegocjowanego czynszu. Umowy nie zawierają postanowień o możliwości zakupu wynajmowanych pomieszczeń. Zapisy dotyczące postanowień o podwyższaniu ceny są typowe jak obecnie funkcjonują na rynku.

Nota 52. AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Pozycja nie występuje

Nota 53. PRZYCHODY UZYSKIWANE SEZONOWO, CYKLICZNIE LUB SPORADYCZNIE

Przychody spółek z Grupy Kapitałowej nie podlegają sezonowości sprzedaży.

Nota 54. SPRAWY SĄDOWE

Na dzień sporządzenia sprawozdania grupy kapitałowej nie prowadziła spraw sądowych, w których wartość sporu stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki Votum S.A.

Nota 55. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Nota 56. ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Spółki z Grupy Kapitałowej nie wprowadzają na rynek sprzętu elektronicznego i elektrycznego w związku z tym nie podlegają obowiązkom wynikającym z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. („ZSEE”).

Nota 57. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dacie bilansowej, które wymagałyby ujawnienia.

Nota 58. SPRAWOZDANIE FINANSOWE SKORYGOWANE WSKAŹNIKIEM INFLACJI

Spółka nie prowadziła działalności w warunkach hiperinflacji.

Nota 59. UDZIAŁ SPÓŁEK ZALEŻNYCH NIE OBJĘTYCH SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały ujęte wszystkie spółki zależne.

Nota 60. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SPRAWOZDANIA

Wynagrodzenie wypłacone lub należne za rok obrotowy	31.12.2015	31.12.2014
- za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	97	62
- za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	41	31
- za usługi doradztwa podatkowego	-	-
- za pozostałe usługi	-	-
RAZEM	138	93

Nota 61. OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

wyszczególnienie	01.01 -31.12.2015	01.01 -31.12.2014
Środki pieniężne w bilansie	11 231	13 480
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	34	24
Aktywa pieniężne kwalifikowane jako ekwiwalenty środków pieniężnych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	11 266	13 456

wyszczególnienie	01.01 -31.12.2015	01.01 -31.12.2014
Amortyzacja:	1 815	1 482
amortyzacja wartości niematerialnych	240	205
amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 575	1 256
amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy) składają się z:	252	55
odsetki zapłacone od udzielonych pożyczek	1	-
odsetki zapłacone od kredytów	222	248
odsetki zapłacone od leasingów	90	68
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	-	-
odsetki zapłacone od długoterminowych należności	-	-
dywidendy otrzymane	7	13
odsetki otrzymane	12	24
odsetki naliczone od udzielonych pożyczek	3	256
odsetki naliczone od kredytów i pożyczek	75	14
zwrot nadwyżki zaliczki na poczet zysku 2014	43	-
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej wynika z:	40	876
przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych	-	-
wartość netto sprzedanych wartości niematerialnych	-	-
przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	81	249
wartość netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	57	158
wartość netto zlikwidowanych aktywów trwałych	51	138
wycena instrumentu IRS	67	156
aktualizacja wartości zapasów	-	182
aktualizacja wartości firmy i wartości udziałów	-	431
aktualizacja wartości aktywów trwałych	-	-
aktualizacja wartości krótkoterminowych aktywów finansowych	-	60

Zmiana stanu rezerw wynika z następujących pozycji:	349	299
bilansowa zmiana stanu rezerw na zobowiązania	266	290
bilansowa zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze	84	54
bilansowa zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego	-	-
wartość rezerw przejęta w wyniku objęcia kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	1	45
wartość rezerw wyłączona w wyniku utraty kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	-	-
Zmiana stanu zapasów wynika z następujących pozycji:	-	187
bilansowa zmiana stanu zapasów	-	187
wartość zapasów przejęta w wyniku objęcia kontroli (stan zapasów jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	-	-
wartość zapasów wyłączona w wyniku utraty kontroli (stan zapasów jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	-	-
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	-	1 189
zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu	-	1 209
zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu	41	-
korekta o dopłaty do kapitału	-	-
zmiana stanu należności z tytułu CIT	72	51
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	-	-
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia inwestycji niefinansowych	-	-
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia inwestycji finansowych	-	-
stan należności przejęty w wyniku objęcia kontroli (stan należności jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	11	-
stan należności wyłączony w wyniku utraty kontroli (stan należności jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	-	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	1 317	3 660
zmiana stanu zobowiązań wynikająca z bilansu	827	3 124
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu podatku CIT	-	273
korekta o zapłacony podatek	398	-
korekta o spłacony kredyt	617	634
korekta o zapłaty leasingów	-	12
korekta o udzielone i spłacone pożyczki i kredyty	-	319
wycena instrumentu IRS	67	-
korekta z tytułu kompensaty dopłat i zobowiązań	-	923
korekta o zmianę zobowiązania z tyt. niewypłaconej dywidendy	-	-
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	-	621
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia aktywów finansowych	-	-
stan zobowiązań operacyjnych przejęty w wyniku objęcia kontroli (stan zobowiązań jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	-	-
stan zobowiązań operacyjnych wyłączony w wyniku utraty kontroli (stan zobowiązań jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	-	-

Na wartość pozycji "inne korekty" składają się:	-	-
otrzymane dotacje	-	-
zmiana stanu posiadanych znaczków skarbowych	-	-
wycena instrumentu IRS	-	-
zwrot nadpłaty podatku CIT	-	-

V. POZOSTAŁE INFORMACJE

5.1. Komentarz do wyników Grupy VOTUM

Przychody

Grupa Kapitałowa osiągnęła przychody za 12 miesięcy 2015r. na poziomie 92 454 tys. zł. Jest to wzrost o 18,2 mln zł (o 25%) do przychodów w analogicznym okresie 2014r. Struktura przychodów prezentuje podobny udział spółek zagranicznych w przychodach całej Grupy Kapitałowej. Udział przychodów spółek zagranicznych spadł do 7% w przychodach ogółem. Wraz z rozwojem zagranicznych struktur sprzedażowych, taka tendencja powinna zostać zmieniona i udział przychodów spółek zagranicznych powinien systematycznie się zwiększać.

Koszty

Koszty działalności operacyjnej za okres 12 miesięcy 2015r. wzrosły o 21% w porównaniu z 2014r. i sięgnęły poziomu 72 646 tys. zł.

Wyniki

Zysk netto 2015r. wyniósł 14 650 tys. zł. Wynik ten wzrósł o 55% w porównaniu z ubiegłym rokiem. W 2015r. rentowność netto wzrosła z 13% do 16% w 2015r.

5.2. Stanowisko Zarządu VOTUM S.A. odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie rocznym

Zarząd VOTUM S.A. publikował prognozy wybranych danych finansowy na 2015r. Prezentowane prognozowane informacje finansowe oparte były na planach budżetowych Spółek oraz na szacunkach i hipotezach, które zostały zaprezentowane w następujący sposób (wyrażone w tys. zł):

Realizacja prognozy przedstawia się następująco:

	Prognoza	31.12.2015	Realizacja
Przychody ze sprzedaży	90 681	92 454	102%
Zysk netto Grupy Kapitałowej VOTUM przypisany podmiotowi dominującemu	13 657	14 632	107%

5.3. Informacje o istotnych postępowaniach dotyczących VOTUM S.A. lub spółek zależnych podlegających konsolidacji

W 2015r. nie toczyły się postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności VOTUM S.A. lub spółek zależnych z jakimkolwiek kontrahentem lub jego grupą kapitałową, w której jednorazowa lub łączna wartość roszczeń przekroczyłaby 10% kapitałów własnych VOTUM S.A.

5.4. Informacje o zawarciu jednej lub wielu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

W 2015r. Spółki z Grupy Kapitałowej VOTUM S.A. nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

5.5. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte przez VOTUM i jej Grupę wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

W najbliższych kwartałach znaczącą rolę będzie odgrywać realizacja postępowań sądowych i przedsądowych w sprawach z art. 448. (o zadość uczynienie za śmierć osoby bliskiej). spółki zagraniczne, w których rozwój sprzedaży przedłoży się na bezpośrednie wyniki grupy kapitałowej.

5.6. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń w 2015r. a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej VOTUM S.A. oraz Grupy VOTUM, w tym o zdarzeniach, które miały miejsce od dnia publikacji ostatniego raportu

W grupie Kapitałowej nie wystąpiły istotne dokonania i niepowodzenia pomiędzy publikacją raportu za IV kwartał 2015 a niniejszym raportem.

5.7. Różnice pomiędzy prezentowanym sprawozdaniem rocznym a publikowanym sprawozdaniem za IV kwartał 2015r.

	2015 Roczny	4Q 2015	różnica (2015 Roczny - 4Q 2015)	różnica % (2015 Roczny / 4Q 2015)
Przychody ze sprzedaży	92 454	92 516	-62	0%
Koszty działalności operacyjnej	72 646	72 569	77	0%
Zysk (strata) ze sprzedaży	19 808	19 947	-139	-1%
Pozostałe przychody operacyjne	265	259	6	2%
Pozostałe koszty operacyjne	1 303	1 340	-37	-3%
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	18 770	18 866	-96	-1%
Przychody finansowe	413	351	62	18%
Koszty finansowe	615	516	99	19%
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności	-51	-40	-11	0%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	18 517	18 661	144	-1%
Podatek dochodowy	3 867	3 802	65	2%
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	14 650	14 859	-209	-1%
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	14 650	14 859	-209	-1%
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	18	99	-81	-82%
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	14 632	14 760	-128	-1%

*Różnica wynika głównie z aktualizacji przychodów i kosztów przyporządkowanych memoriałowo do 2015r oraz aktualizacji podatku dochodowego.

Wrocław, dnia 27 kwietnia 2016 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Wiceprezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Mirosław Greber – Członek Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

.....
Marcin Wenzel – specjalista ds. konsolidacji

Spis treści

I. Informacje ogólne	2
1.1. Dane jednostki dominującej	3
1.2. Czas trwania Grupy Kapitałowej	3
1.3. Okresy prezentowane	3
1.4. Skład organów jednostki dominującej wg stanu na 31.12.2014	3
1.5. Biegli rewidenci	4
1.6. Prawnicy	4
1.7. Banki	4
1.8. Notowania na rynku regulowanym	4
1.9. Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej	5
1.10. Spółki zależne	9
1.11. Spółki stowarzyszone	5
1.12. Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej	6
1.13. Oświadczenie Zarządu	6
1.14. Zatwierdzenie Sprawozdania Finansowego	6
II. Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe	7
III. Informacja dodatkowa do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	16
3.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	16
3.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych	16
3.3. Zasady konsolidacji	16
3.4. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychód i kosztów	17
3.5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	22
3.6. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	23
3.7. Nowe standardy oczekujące na wdrożenie przez jednostkę.....	27
IV. Dodatkowe noty i objaśnienia do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	29
V. Pozostałe informacje	89
5.1. Komentarz do wyników Grupy VOTUM	89
5.2. Stanowisko Zarządu VOTUM S.A. odnośnie zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok	89
5.3. Informacje o istotnych postępowaniach dotyczących VOTUM S.A. lub spółek zależnych podlegających konsolidacji	89
5.4. Informacje o zawarciu jednej lub wielu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe	89
5.5. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte przez VOTUM S.A. i jej Grupę wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	90
5.6. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń w 2012 r., a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej VOTUM S.A. oraz Grupy VOTUM, w tym zdarzeniach, które miały miejsce do dnia publikacji ostatniego raportu	90
5.7. Różnice pomiędzy prezentowanym sprawozdaniem rocznym a publikowanym sprawozdaniem za IV kwartał 2012 r.	90